

Auditor Barbara van Kampen

‘Ik wil weten hoe het écht gaat’

- 10** 5 redenen om in de cloud te werken
- 16** Grensoverschrijdende rundveefusie
- 20** Gevolgen afschaffing pensioen in eigen beheer

Wij zoeken: Ervaren en aankomend kandidaat-notarissen

met de ambitie om zelf klanten te adviseren, op hoogwaardig niveau.

Over ons en onze cliënten

Kooijman Autar is een gerenomeerd notariskantoor in Rotterdam met 3 notarissen, 4 kandidaat-notarissen, 1 jurist, 2 paralegals en 22 overige medewerkers. Omdat wij niet supergroot, maar ook weer niet klein zijn, werken wij vanuit compacte teams waarbij iedereen direct contact heeft met de cliënt. Onze cliënten bestaan met name uit (bovenkant) MKB, (onderkant) grootbedrijf en vermogende particulieren. Zij verwachten dat wij pro actief meedenken, adviseren, besparingsmogelijkheden zien en oplossingen aandragen. Het gaat bij ons dan ook om het advies, waarbij een akte een gevolg kan zijn van zo'n advies. Als lid van NICO Notarissen wisselen we kennis uit met 15 andere grotere notaris kantoren in Nederland.

Jouw profiel

Jij hebt de eigenschappen van een kolibrie: je hebt een helikoptervlucht, bent snel en efficiënt en bent specialist op jouw gebied (of je wilt je specialiseren). Je bent in staat de juridische inhoud met communicatieve slagkracht te combineren. Als juridisch adviseur van onze relaties zorg jij dat zij bij ons het beste af zijn. Voor jou is er dan ook heel veel ruimte voor direct cliëntencontact.

'Best of both worlds'

Naast goede arbeidsvoorwaarden bieden wij jou een inspirerende werkomgeving waarin je voortdurend wordt uitgedaagd je verder te ontwikkelen. Als specialist met bij voorkeur ook een fiscale opleiding wil je je niet alleen verder ontwikkelen binnen jouw specialisme, maar ben je ook geïnteresseerd in de andere notariële rechtsgebieden. Hierdoor ben je in staat je echt te verdiepen in 'jouw cliënt'. Het einddoel is dat je een breed opgeleide doch gespecialiseerde professional wordt. Gedurende die rit begeleiden en faciliteren wij jou bij jouw verdere intellectuele en commerciële ontwikkeling.

Over de kolibrie in ons logo valt veel te vertellen. Zo heeft iedere soort kolibrie een speciaal aangepaste snavel voor de vorm van de bloemen waaruit hij de nectar drinkt. Hij is dus specialist binnen zijn gebied. Door zijn snelheid kan hij per seconde 385 keer zijn eigen lichaamslengte afleggen (een straaljager kan maar 150 keer zijn eigen lengte afleggen in een seconde). Met zijn 80 vleugelslagen per seconde is de kolibrie de enige vogel die achteruit kan vliegen. Ook kan hij recht omhoog en omlaag vliegen. Daarmee is de kolibrie de helikopter onder de vogels.

Wij investeren veel in kennis en opleiding en vinden dat van groot belang. Omdat we vertrouwen in je hebben, word jij verantwoordelijk voor jouw cliënten met wie je persoonlijk contact hebt.

Door voor ons te kiezen, kies je bovendien voor Rotterdam: Nederlands meest bruisende steeds weer vernieuwende stad, waarin bedrijvigheid, cultuur en gezelligheid hand in hand gaan.

Kom eens praten

Als je meer wil weten, aarzel dan niet en neem contact op met **Aniel Autar (06 - 5111 24 36)** of **Peter Kooijman (06 - 5475 59 95)**. Zij zijn beschikbaar voor een persoonlijke kennismaking als je eerst eens af wil stemmen of ons kantoor iets voor jou zou kunnen zijn.

Met een sollicitatie

E-mail dan je sollicitatiebrief, voorzien van een recent curriculum vitae, naar Kooijman Autar, t.a.v. Helma Koelman van Doornik (e-mail: hkoelmanvandoornik@kooijmanautar.nl).

6

editie 2, maart 2017

6 'Ik wil weten hoe het écht gaat'

Magere dossiervorming, weinig toekomstvisie, geen datumcheck bij het Kadaster: dit soort missers komen auditoren tegen in de praktijk. Gelukkig gaat er ook veel wél goed bij de intercollegiale toetsing. Inmiddels zijn alle kantoren meermaals langs de meetlat van een ervaren (oud-)notaris gelegd. Drie auditoren vertellen.

10 5 redenen om in de cloud te werken

Werken en gegevens opslaan in de cloud? Veel notarissen deinzen ervoor terug: je verliest de controle over de data en de overheid kan erbij. Maar bij een goed hostingbedrijf zijn de gegevens beter beveiligd dan bij het doorsnee notariskantoor. Bovendien: een alternatief voor de cloud is er niet.

20 Notaris: waakt (ook) voor uw saeck!

Eind januari heeft staatssecretaris Eric Wiebes van Financiën de novelle bij het wetsvoorstel Wijziging van de Wet uitfasering pensioen in eigen beheer en overige fiscale pensioenmaatregelen bij de Tweede Kamer ingediend. Directeuren-groootaandeelhouders (dga's) zouden hierdoor vanaf 1 april geen pensioen in eigen beheer meer kunnen opbouwen. Wat betekent dit voor de rol van de notaris? Deskundigen Frits van der Kamp en Gerard Staats aan het woord.

- 4 Nieuws
- 12 WODC-rapport
Minderjarigenbewind
- 13 Wat vindt u daar nu van?
- 15 Column Nora van Oostrom-Streep
- 16 Grensoverschrijdende rundveefusie
- 18 Notaris en meer: Ivo van der Zijl
- 23 Onderzocht: beperkt en zakelijk recht en enkele belastingen
- 25 Kanocolumn
- 26 En verder: Victor The
- 28 Specialisten
- 30 Vragen staat vrij
- 32 Jef Oomen
- 33 KNB-nieuws
- 36 Tuchtrecht
- 38 Personalia

10

20

'De partner moet ook begrijpen wat er gebeurt'

Op de cover

Auditor Barbara van Kampen vertelt op p.6 over de intercollegiale toetsing

Minister Kamp wil bedrijven betrekken bij wetten en regels

ONDERNEMEN

Minister Kamp van Economische Zaken wil kleine bedrijven veel eerder betrekken bij de totstandkoming van wetten en regels. Zo wil hij bijvoorbeeld panels, praktijksimulaties en experimenten inzetten om te testen hoe bepaalde maatregelen in de praktijk uitpakken. Hij schrijft dit in een brief aan de Tweede Kamer.

Aanleiding voor de brief waren de moties van Tweede Kamerleden Monasch (Nieuwe Wegen) en Graus (PVV) tijdens de begrotingsbehandeling van Economische Zaken. Daarin werd de regering gevraagd om regelgeving vooraf te toetsen op werkbaarheid voor kleine bedrijven. Eerder pleitte MKB-Nederland al voor een aparte status voor het midden- en kleinbedrijf (mkb). De minister geeft daar nu gehoor aan. Hij wil het mkb

beter en eerder betrekken bij het wetgevingsproces. Zo wil hij daarin het 'think small first-principe' verankeren. Dat houdt in dat bij het maken van wet- en regelgeving die bedrijven raakt, de draagkracht en praktijk van kleine bedrijven als uitgangspunt wordt genomen. Dit omdat de overgrote meerderheid van de bedrijven klein is, en dat als een wettelijke regeling werkbaar en begrijpelijk is voor kleine bedrijven, hij automatisch ook werkbaar is voor grote(re) bedrijven. •

Steeds meer mensen onder bewind

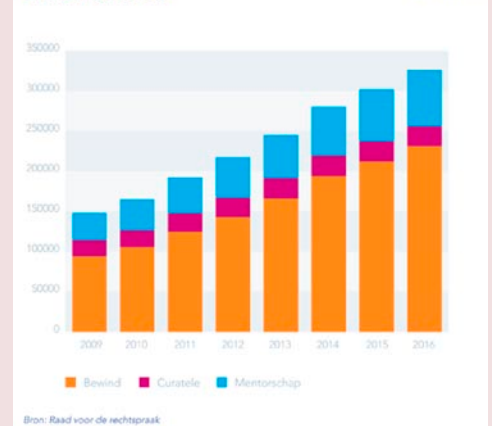
JURIDISCHE SECTOR

Het aantal meerderjarigen dat onder bewind staat, blijft toenemen. Eind 2016 stonden er 326.100 meerderjarigen onder curatele, bewind of mentorschap. Een jaar eerder waren dit er zo'n 300.000. In 2009 was dit nog maar de helft. Dit blijkt uit cijfers van de Raad voor de rechtspraak. Vergrijzing speelt volgens de raad een grote rol bij het toenemende aantal mensen dat onder bewind staat.

De kantonrechter neemt een beschermingsmaatregel als iemand zelf niet meer over zijn financiële zaken kan beslissen. Veelvoorkomende redenen hiervoor zijn hoge schulden, psychische problemen of dementie. Toezicht op bewind is een van de speciale aandachtspunten van de rechtspraak.

Frits Bakker, voorzitter van de Raad voor de rechtspraak: 'Goed toezicht voorkomt fraude en draagt bij aan het vertrouwen dat mensen in de rechtsstaat hebben. Als de wet regelt dat de rechter toezicht houdt, verwachten de mensen ook dat er effectief wordt gecontroleerd of de belangen van de onder bewind gestelde goed worden behartigd.' •

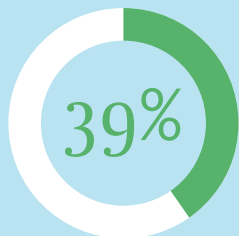
Aantal meerderjarigen onder bewind

Man en vrouw leveren allebei in na een scheiding

FAMILIERECHT

Gescheiden vrouwen lopen minder risico in armoede te raken dan tien jaar geleden. Dit komt door de sterk toegenomen economische zelfstandigheid. Wel hebben ze nog steeds te maken met een flink koopkrachtverlies. Dit blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Eerder gingen mannen er na een scheiding nog in koopkracht op vooruit, maar tegenwoordig hebben zij met een licht verlies te maken. Toch blijft de inkomenspositie van mannen na een scheiding beter dan die van vrouwen. Zij werken zich echter ook sneller in de schuld. In vermogen gaan mannen en vrouwen er gemiddeld evenveel op achteruit. •

Het gaat goed met de huizenmarkt. In januari registreerde het Kadaster 16.555 verkochte woningen. Dit is een stijging van 39 procent ten opzichte van januari 2016. Vrijstaande woningen stijgen het meest met 53,6 procent. Bij appartementen is de stijging het minst met 34 procent. Bestaande koopwoningen waren in januari 6,4 procent duurder dan een jaar eerder.

Bron: Kadaster

‘Geen beauty contest’

Vier jaar geleden deed hij het ook voor de Nederlandse Orde van Advocaten (NOvA): het doorlichten van de verkiezingspro-

gramma's op rechtsstatelijkheid. Nu mocht Wouter Veraart, hoogleraar Encyclopedie der rechtsgeleerdheid en rechtsfilosofie aan de Vrije Universiteit Amsterdam, opnieuw aan de slag. Conclusie: ‘Vijf van de dertien onderzochte partijen gaan lijnrecht in tegen de rechtsstaat. Twee keer zoveel als vier jaar geleden. Opzienbarend.’

Wat was opzienbarend?

‘Je ziet dat *mainstream* partijen nu opschuiven naar heel stevige maatregelen. Met name in de strijd tegen terreur, jihadisme en rond vluchtelingen. Die maatregelen richten zich soms tegen de rechtsstaat zelf of hebben een discriminerend karakter. Dan opereer je niet meer binnen het kader van de rechtsstaat, maar ga je onderscheid maken tussen burgers, bijvoorbeeld op grond van geloofsopvatting.’

Waar hebt u naar gekeken?

‘Wij hebben de verkiezingsprogramma's aan de hand van drie criteria getoetst: voorspelbare overheid, bescherming van fundamentele rechten en de toegang tot de rechter. Vijf van de dertien partijen komen met een of meer voorstellen in het rood. Dit is het geval bij VVD, VNL, SGP, PVV en CDA. Dat is opzienbarend. De vorige keer was dat het geval bij twee van de tien partijen.’

Welke voorstellen sprongen eruit?

‘Ik vind het altijd heel schokkend om discriminerende maatregelen te vinden. Ik zal daar nooit aan wennen. En daar hebben wij er wel wat van gevonden. Een tweede is een voorstel van de VVD. Die partij wil niet meer dat mensenrechten die we in internationale verdragen hebben vastgelegd rechtstreeks kunnen gelden in de Nederlandse rechtsorde. Zij zien dit als beperking op overheidsbeleid. Daar schrok ik wel van.’

Waar moet het notariaat op stemmen?

‘We willen geen stemadvies geven. Partijen met twee of meer groene signaleringen zijn er rechtsstatelijk goed uitgekomen. Dat zijn SP, PvdD, PvdA, GroenLinks, D66, Denk en de ChristenUnie. Een echte winnaar zou ik niet willen aanwijzen. Het is tenslotte geen *beauty contest*, maar het gaat over de vraag hoe wij in vrijheid en gelijkheid met elkaar samenleven.’

| FOTO Evita Copier Photography

Technologie grootste uitdaging voor juridische beroepen

JURIDISCHE SECTOR

De technologische ontwikkelingen worden als het meest invloedrijk gezien voor veranderingen in de juridische dienstverlening. In de toekomst zou door digitalisering van de vastgoedketen en blockchaintechnieken de rol van notarissen kunnen verschuiven of inkrimpen. Dat staat in het rapport ‘Juridische beroepen in de toekomst, Ontwikkelingen binnen advocatuur, notariaat en gerechtsdeurwaardery’ van het WODC.

Het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) deed in opdracht van de minister van Veiligheid en Justitie het afgelopen jaar onderzoek naar ontwikkelingen die mogelijk veranderingen teweeg-

brenge voor de advocatuur, het notariaat en de gerechtsdeurwaardery. Doel van het onderzoek was de versnipperde informatie over trends die zich de komende tien jaar kunnen voordoen en de gevolgen die ze kunnen hebben voor de juridische beroepsgroepen bijeen te brengen. Technologische ontwikkelingen kunnen de toegang tot diensten betaalbaarder, bereikbaar, sneller en simpeler maken. Als gevolg van de technologische ontwikkelingen zal de rol van de juridische beroepsgroepen wezenlijk veranderen. Vragen die daarbij van belang zijn voor een toekomstig stelsel zijn: waar ligt de toegevoegde waarde van een toekomstig advocaat, notaris, gerechtsdeurwaarder? Aan wat voor soort dienstverlening heeft de samenleving behoefte? Voor welke aspecten is regulering nodig, door wie en om welke reden? En welke rol moet de overheid hierin vervullen: stimuleren, faciliteren, vooroplopen in het gebruik of remmen? •

‘Iemand die dement is, zegt de ene keer dit, de andere keer dat. Als er onduidelijkheid is, kun je een leven niet beëindigen.’

Huisarts Jaap Schuurmans in *NRC Handelsblad* van 10 februari over euthanasie bij dementerenden

‘Ik wil weten hoe het écht gaat’

Magere dossiervorming, weinig toekomstvisie, geen datumcheck bij het Kadaster: dit soort missers komen auditoren tegen in de praktijk. Gelukkig gaat er ook veel wél goed bij de intercollegiale toetsing. Inmiddels zijn alle kantoren meermaals langs de meetlat van een ervaren (oud-)notaris gelegd. Drie auditoren vertellen.

Barbara van Kampen

TEKST Dorine van Kesteren | BEELD Truus van Gog

‘Ik ga erin met open vizier. Niemand is zonder fouten en bijna iedereen is van goede wil.’ Aan het woord is Roel Wiechers, notaris in Enschede en een van de 25 auditoren van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB). Wiechers ziet de intercollegiale toetsing bij voorkeur als een gesprek onder gelijken. ‘Bij 99 van de 100 audits ontstaat binnen korte tijd een vriendschappelijke sfeer. De mensen zijn bereid om informatie te delen. Ze snappen steeds beter dat deze toetsing van belang is.’ Ook Barbara van Kampen, notaris in Oss en onlangs de opleiding tot auditor afgerond, en Ilse Braas, kandidaat-notaris in Uitgeest en drie jaar actief als auditor, komen zelden weerstand tegen. Gezonde spanning wel. ‘Natuurlijk is het spannend als je kantoor en werkwijze onder de loep worden genomen. Dat vind ik zelf ook altijd als ik word geauditteerd’, zegt Van Kampen. Braas: ‘Onze beroepsgroep is inmiddels wel gewend aan het systeem. Om de drie jaar krijg je een auditpunt. Sommige mensen zijn wat zenuwachtig, anderen hebben een houding van: kom maar op. Het gros van de notarissen stelt het op prijs

om tips en adviezen te krijgen. Andersom steek ik ook weer dingen op van andere kantoren.’

BREED KARAKTER

Waar de externe toezichthouder Bureau Financieel Toezicht controleert of notarissen zich aan hun wettelijke verplichtingen houden, heeft de interne toetsing, die sinds 2009 verplicht is, nadrukkelijk een breder karakter. De auditoren beoordelen niet alleen de naleving van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme, maar ook de dienstverlening en kantoororganisatie in het algemeen. Alle notariskantoren in Nederland komen eens per drie jaar aan de beurt. Het auditbureau van de KNB selecteert de kantoren die de auditor gaat bezoeken. Voorwaarde is dat er geografische afstand is tussen het werkgebied van het kantoor en dat van de auditor, om belangenverstrengeling te voorkomen.

De auditor maakt vervolgens een afspraak om langs te komen. Voor die tijd ontvangt het kantoor een standaardvragenlijst. Deze vragen gaan onder meer over de aard van het kantoor en de toekomstvisie. Ook wordt gevraagd een bijzonder, succesvol of juist lastig dossier te

selecteren. Braas: ‘De ingevulde vragenlijst helpt bij de voorbereiding. Ik bekijk van tevoren ook altijd de website – hoe profileert het kantoor zich? – en de online reviews. Verder pak ik de positieve punten en verbeterpunten van de vorige audit erbij.’

GEEN AFVINKLIJSTJE

Het bezoek, dat een dag duurt, begint met gesprekken met de notarissen en medewerkers. Leidraad zijn de negentien criteria die de KNB hiervoor heeft opgesteld, onder andere over de opdrachtbevestiging, communicatie met cliënten, recherches en termijnbewaking. Wiechers: ‘Deze criteria zijn geen afvinklijstje, ik handel naar bevind van zaken en ga vaktechnisch de diepte in. Het gaat immers om de inhoud en niet om de vorm.’

Van Kampen: ‘Ik vraag de notarissen bijvoorbeeld voor welk type dienstverlening zij hebben gekozen en waaruit dat blijkt. De diversiteit is namelijk groot tegenwoordig: steeds meer kantoren kiezen voor specialisatie, maar er zijn ook nog altijd klassieke allround kantoren. Met de medewerkers praat ik over de wet- en regelgeving, de werkprocessen en de sfeer op het kantoor. Vindt er collegiaal overleg plaats of bestaat het kantoor uit

‘Interne audits bewaken de normen aan de voorkant’

Ilse Braas

eilandjes?’ Tot slot onderzoekt en beoordeelt de auditor minimaal vijf dossiers, zowel op het gebied van familierecht en ondernemingsrecht als de vastgoedpraktijk. ‘Ik – en niet de medewerkers van het kantoor – pak de dossiers uit de kast, want ik wil natuurlijk weten hoe het écht gaat’, aldus Van Kampen.

DOSSIERVORMING

In de dossiers stuiten de auditoren nogal eens op summiere gespreksrapportages: gebrekkige notities, een paar steekwoorden. Van Kampen: ‘Waarschijnlijk kunnen de notaris, medewerkers en secretaresses daar wel mee uit de voeten, maar het is niet duidelijk wat er precies is besproken en welke keuzes de cliënt heeft gemaakt. Daar kan dus later discussie over ontstaan. Deels komt dit door tijdgebrek, deels doordat de notaris tijdens het gesprek volledig is gericht op het verbale en non-verbale gedrag van de cliënt aan de andere kant van de tafel. Maar wat is het voor moeite om het gesprek na afloop even goed uit te werken?’ Ook Wiechers spreekt over magere dossiervorming. Hij geeft het voorbeeld van een cliënt die een bv wil oprichten. ‘Dan moeten er zo’n dertig keuzes worden gemaakt. Vaak bespreekt de notaris er dan uiteindelijk maar drie met de

klant, vanuit het idee: wij weten wel hoe het moet. Maar als het misgaat, zegt die klant: “De notaris heeft dit helemaal niet met mij besproken.” Het is dus zaak om alle keuzes aan de klant voor te leggen. Dat kan ook in een brief waarin je toelicht welke opties je hebt gekozen en op welke punten het mogelijk is om af te wijken. Dit is zeker belangrijk omdat de tendens in de rechtspraak is om de consument gelijk te geven als hij zegt dat een notaris bepaalde informatie niet heeft verstrekt.’

DATUMINFORMATIE

Het valt de auditoren verder op dat maar weinig notarissen en medewerkers bij de narecherche gebruikmaken van de datum informatie bij het Kadaster. Braas: ‘Bij de overdracht van een registergoed doen veel mensen netjes de Kadastrale en hypothecaire narecherche voordat ze overgaan tot uitbetaling aan de verkoper of de bank, maar ze vergeten te kijken of de informatie bij het Kadaster wel up-to-date is. Terwijl je dit met één vinkje extra kunt regelen! Sommige systemen doen het zelfs automatisch.’ Wiechers: ‘Veel notarissen weten niet dat deze mogelijkheid bestaat. Maar het hoeft maar een keer fout te gaan en je staat in de krant.’ Daarnaast komt het regelmatig voor dat de

royementen aan de kant worden geschoven als het druk is. ‘Maar we weten allemaal dat de hypotheek van de oude eigenaar uiterlijk drie maanden na de gepasseerde akte moet worden doorgehaald’, aldus Braas. Een ander aandachtspunt is het gebrek aan toekomstvisie. Wiechers: ‘Het kan geen kwaad om periodiek, met enige distantie, na te denken over de vraag waar je als kantoor over drie tot vijf jaar wilt staan. In de dagelijkse drukte verdwijnt dit vaak naar de achtergrond. Zeker nu de onroerendgoedmarkt aantrekt, de bureaus weer vol liggen met dossiers en de notarissen daar amechtig hijgend achteraan rennen.’

VAKKENNIS

Gelukkig gaat het ook vaak wél goed. Zo is Van Kampen onder de indruk van de juridische vakkennis van notarissen en medewerkers. ‘Ze zijn op de hoogte van de laatste wetwijzigingen, ze weten wat ze doen.’ Braas: ‘De meeste notarissen vinden het belangrijk om hun werk goed te doen en denken daar ook serieus over na.’ Wiechers:

AKSOS

- Administratie
- Salarissen
- Belastingen
- Rapportages
- Accountancy
- Advies

H.R. de Velde Harsenhorst FA
drs. K. de Lange AA

AKSOS Financial Services

Voor notariaat en advocatuur...
...flexibiliteit in capaciteit

Groningen - Leeuwarden - Zwolle
www.aksos.nl - afs@aksos.nl - Tel. 038-4524280

VERHEES NOTARISSEN

Verhees Notarissen is hét notariskantoor van de regio Duin- en Bollenstreek en opereert vanuit twee vestigingen in de gemeente Katwijk. 5 notarissen en 39 medewerkers verlenen diensten op een specialistisch niveau en bieden ondersteuning op maat.

Wij zijn op zoek naar een

(BEGINNEND) KANDIDAAT-NOTARIS FAMILIERECHT

Spreekt deze functie je aan stuur dan je sollicitatiebrief en cv naar:
t.mellema@verheesnotarissen.nl

Vestiging Katwijk

Zeeweg 117
071 - 406 05 00
info@verheesnotarissen.nl

Vestiging Rijnsburg

Sandtlaan 45
071 - 409 71 97
www.verheesnotarissen.nl

Kral & Schukken Netwerk Notarissen te Emmen is op zoek naar een binnenkort afstuderend of recent afgestudeerde

full time kandidaat notaris

voor de algemene praktijk

Wij bieden een gevarieerde praktijk waarbij in alle drie werkgebieden van het notariaat in ruime mate ervaring kan worden opgedaan.

Wij zijn onderdeel van Netwerk Notarissen en bieden de beginnende kandidaat – naast de beroepsopleiding – alle mogelijkheden om gebruik te maken van de cursussen en andere faciliteiten van Netwerk Notarissen om zijn/haar kennis op peil te houden en uit te breiden.

Voor nadere informatie kunt u telefonisch contact opnemen met één van de (toegevoegd) notarissen: 0591 - 611 624
U kunt uw sollicitaties binnen vier weken na verschijnen van deze advertentie zenden aan onze toegevoegd notaris: mevrouw mr. Mischalin van Wijk: vanwijk@ksnn.nl

Acquisitie naar aanleiding van deze vacature wordt niet op prijs gesteld.

De nieuwe collectie trouwboekjes 2017

Een prachtig visitekaartje om deze bijzondere dag onvergetelijk te maken namens uw gemeente.

sdu.nl/trouwboekjes

Sdu oprecht
de beste
keuze

Roel Wiechers

‘Ze werken integer en werken onderling goed samen. Dat moet ook, want als de ene kantoor-genoot steken laat vallen, hebben ook de anderen daar last van.’

Volgens Braas voorkómen de audits ook fouten. ‘Ik ben bijvoorbeeld een keer op een kantoor geweest waar men bij het opstellen van een verklaring van erfrecht de personalia van de erfgenamen niet checkte in het register van de burgerlijke stand van de gemeente. Niemand was zich ervan bewust dat er hierdoor fouten in de verklaring terecht konden komen. Ze schrokken enorm toen ik dit vertelde. Sindsdien is het nooit meer voorgekomen.’ Van Kampen: ‘Civiele en klachtenprocedures hebben een negatieve connotatie, dat is allemaal achteraf. Interne audits daarentegen bewaken de normen aan de voorkant. Dat is positief.’

RAPPORTAGE

Na afloop leggen de auditoren hun bevindingen vast in een rapportage, waarin minimaal één positief punt en één aandachtspunt worden geformuleerd. Er zijn drie conclusies mogelijk: het kantoor voldoet, het kantoor voldoet niet helemaal of het kantoor

voldoet niet. In het tweede geval moet het kantoor een aantal verbeteringen doorvoeren. Deze verbeterpunten komen bij de volgende audit weer aan de orde. Soms vindt er eerder een schriftelijke controle plaats. Voldoet het kantoor niet, dan komt er een heraudit. Braas: ‘Bij de beslissing over het vervolgtraject gaat het ook om de reactie van de mensen op het kantoor. Geven ze je het vertrouwen dat ze het gaan verbeteren? Daar zijn wij als notarissen natuurlijk de hele dag mee bezig: hoe reageren mensen op wat je zegt, wat gaan ze daarmee doen, begrijpen ze wat je zegt?’

MOOI SYSTEEM

Uiteindelijk leveren ze een bijdrage aan een mooi systeem van zelfregulering, aldus de drie auditoren. ‘Als beroepsgroep nemen wij zélf verantwoordelijkheid voor onze kwaliteit en integriteit. Dat is belangrijk, omdat cliënten erop moeten kunnen vertrouwen dat de notaris doet wat hem is gevraagd’, zegt Braas. Wiechers: ‘Een krachtige collegiale toetsing zorgt voor bewustwording en vormt een permanente prikkel om scherp te blijven. Mede hierdoor halen we de eventuele rotte appels er vroegtijdig uit.’ Van Kampen: ‘Notarissen zijn autonome ondernemers. Tegelijk is

het ongelooflijk belangrijk, ook in het kader van de rechtszekerheid, om een notariaat te bieden dat voldoet aan de kwaliteitsstandaard van de wetgever. De peer review zorgt dat dit door alle collega’s daadwerkelijk wordt uitgedragen.’ ■

Tips van Ilse Braas

- Bestudeer het dossier over datalekken op NotarisNet. Is er in uw kantoor voldoende veiligheidsbewustzijn ten aanzien van werken in de digitale wereld? Hoe is het gesteld met uw digitale werkomgeving? Is de bewerkingsovereenkomst met de softwareleverancier – verplicht op grond van de meldplicht datalekken – op orde?
- Ga uit van uw eigen kracht. Elke notaris wil zijn werk goed doen, vertrouw er dus ook op dat u het goed doet. Nervositeit voor een audit is nergens voor nodig.

Tips van Barbara van Kampen

- Maak deugdelijke gespreksverslagen: wat is er precies besproken en welke keuzes heeft de cliënt gemaakt? Dit voorkomt discussies achteraf.
- Weet wat er speelt op uw kantoor. Houd goed in de gaten welke dossiers lopen bij welke collega. Voer overleg over de stand van zaken: zijn de concepten van de akten al verstuurd naar de cliënten, welke termijnen lopen er? Zo krijgt u overzicht en bewaakt u met elkaar de verantwoordelijkheid.

Tips van Roel Wiechers

- Check bij de narecherche de datum-informatie bij het Kadaster.
- Zorg voor goede dossiervorming. Leg vast welke keuzes de cliënt heeft gemaakt én welke keuzes u aan hem of haar hebt voorgesteld. Dit weet u namelijk echt niet meer als pakweg zeven jaar later een probleem ontstaat.
- Neem af en toe eens even afstand van de waan van de dag en denk serieus na over de toekomst van het kantoor.

Externe dataopslag

5 redenen om in de cloud te werken

Werken en gegevens opslaan in de cloud? Veel notarissen deinzen ervoor terug: je verliest de controle over de data en de overheid kan erbij. Maar bij een goed hostingbedrijf zijn de gegevens beter beveiligd dan bij het doorsnee notariskantoor. Bovendien: een alternatief voor de cloud is er niet.

TEKST Lex van Almelo | BEELD Roel Ottow

Het liefst bewaar ik alle vertrouwelijke gegevens op een server die ergens in mijn kantoor staat. Als het dan misgaat, kan ik de stekker eruit trekken', verzuchtte een notaris onlangs tegen ons. Hoewel de notaris in kwestie bepaald geen digibeet is, huivert hij toch een beetje bij dataopslag in de cloud. Je weet nooit welke wind er gaat waaien onder een nieuwe regering. Een ministerie van Waarheid moet niet bij de data kunnen.

Deze houding is exemplarisch voor veel notarissen, zegt directeur Michiel Steltman van de Stichting DINL, een koepelorganisatie van aanbieders van digitale infrastructuur in Nederland. 'Zij vrezen dat de inlichtingendiensten in de cloud veel gemakkelijker bij vertrouwelijke gegevens kunnen. Ook hebben zij het gevoel dat zij de controle over de gegevens verliezen als zij die uit handen geven.' Steltman wuift deze bezwaren weg. Inlichtingendiensten mogen niet ineens méér omdat gegevens in de cloud staan. 'Bovendien is het een illusie dat je meer controle hebt wanneer

je alles zelf doet.' Volgens Steltman zijn de gegevens in principe juist veiliger als ze zijn opgeslagen in de cloud. Maar los daarvan: 'Als je internet gebruikt, kun je niet om de cloud heen.'

Bij de keuze van een hosting- of cloud service provider moet een notaris de kwaliteit van die leverancier wel goed onderzoeken. Welke certificaten heeft die? Welke organisaties maken gebruik van zijn diensten? Vraag aan de leverancier ook waar de persoonsgegevens worden opgeslagen. Als dat buiten de Europese Unie is, moet de provider de privacy waarborgen door te zorgen dat alle partijen die toegang hebben tot de data zich houden aan het Europese privacyrecht. Amerikaanse bedrijven moeten zich houden aan de afspraken van het zogenaamde *Privacy Shield*.

De vijf belangrijkste redenen om in de cloud te werken

1 OFFLINE WERKEN IS ONMOGELIJK

Zodra je het internet gebruikt, werk je feitelijk in de cloud. De cloud is namelijk niets anders dan het geheel van gegevens dat niet op je eigen computer staat, maar elders op een server wordt bewaard en verwerkt. Dat een notaris zijn gegevens wil beveiligen door de stekker uit zijn eigen server te trekken, kan Michiel Steltman zich dan ook niet goed voorstellen. 'Je moet toch toegang hebben tot de centrale registers en kunt niet op eigen houtje een testamentenregister gaan aanleggen?'

2 CENTRALE REGISTERS MOETEN IN DE CLOUD

Het Centraal Testamentenregister, het hypotheekregister en het Kadaster zijn allemaal databestanden die mede door notarissen worden gevuld via het internet. Een actueel register móét wel ergens op een server buiten het notariskantoor staan, waar alle notarissen erbij kunnen om gegevens te raadplegen en toe te voegen. 'Je kunt de informatie niet in stukjes hakken', zegt Michiel Steltman.

3 BETERE BEVEILIGING

Vertrouwelijke informatie die wordt opgeslagen op een server van een goede hostingprovider is in principe beter beveiligd, dan de informatie die de notaris opslaat op zijn eigen server. Michiel Steltman: 'Je hebt maar een locatie waar het mis kan gaan, *one single point of failure*. Een goede hostingprovider is 24 uur per dag en 7 dagen in de week bezig met beveiliging.' Voor een individueel notariskantoor is het lastiger om steeds te zorgen voor actuele beschermingssoftware. Daar is niet alleen het risico van een digitale, maar ook van een

fysieke inbraak groter. Bij een notariskantoor kan ook gemakkelijker een datalek ontstaan, omdat iemand een usb-stick verliest of omdat een laptop wordt gestolen. 'Bij een hostingprovider als Microsoft, Google of Amazon is een akte veiliger dan op de server die in de trapkast van het notariskantoor staat', zegt Lennaert van der Meer, projectleider bij het bureau van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB).

4 SAMENWERKEN EN THUISWERKEN WORDT GEMAKKELIJKER

In de cloud heb je altijd toegang tot jouw documenten, ook als je thuis bent of onderweg. De gegevens die in de cloud staan, kun je vanaf meerdere apparaten op meerdere plekken benaderen. Uiteraard moet je daarvoor wel een beveiligde verbinding gebruiken en inloggen op de server in de cloud. In de cloud kun je ook veel gemakkelijker met meerdere personen werken in hetzelfde document. Lennaert van der Meer: 'Je kunt daarbij precies bepalen wie er toegang heeft tot een document en voor hoe lang. Je hoeft documenten dan niet langer heen en weer te sturen. Delen in plaats van mailen.' Als je in de cloud werkt, is het ook gemakkelijker om te zorgen dat je steeds dezelfde versie hebt op jouw verschillende apparaten.

5 IT-BEHEER WORDT GOEDKOPER

De cloud hosting provider zorgt ervoor dat de data worden gesynchroniseerd en dat er voortdurend back-ups worden gemaakt. Bovendien zorgt de provider dat de software en bescherming tegen virussen en hackers up-to-date is. De gebruiker hoeft daarvoor niets te doen en dat is een stuk goedkoper dan wanneer iemand van een notariskantoor dat allemaal zelf moet bijhouden. Kantoren kunnen in

theorie ook een *private cloud* beginnen. Zo'n netwerk is meer besloten, maar vraagt veel investeringen. Michiel Steltman: 'Omdat je hetzelfde niveau van beveiliging moet hebben als de hoster wordt die oplossing voor mkb-kantoren te duur.' ■

KNB-bureau helemaal in de cloud

Vanaf de zomer werken alle KNB-medewerkers in de cloud. Het KNB-bureau is dan geheel overgegaan op het cloudpakket Office 365. 'Net als De Nederlandsche Bank en verschillende ziekenhuizen', zegt projectleider Lennaert van der Meer. Omdat het bureau overging van Windows 7 naar Windows 10 is het gaan kijken naar een toekomstbestendige oplossing voor applicaties. Met Office 365 gebruiken de KNB-medewerkers de bekende Microsoft-programma's Outlook, Word, Excel en PowerPoint in de cloud. Dankzij Sharepoint kunnen zij gemakkelijker informatie uitwisselen en samenwerken in eenzelfde document. Straks kunnen er een paar servers aan het Spui verdwijnen, waardoor het bureau minder geld kwijt is aan technisch IT-beheer. De minimale maandprijs voor het pakket is 9 euro per gebruiker; bij het KNB-bureau komt de maandprijs per saldo op 19,70 euro per gebruiker. Omdat je het aantal gebruikers elke maand kunt aanpassen, vallen de kosten voor de licenties per saldo lager uit, zegt Lennaert van der Meer. 'Wij worden meer flexibel, hebben een meer toekomstvaste oplossing en gaan naar verwachting besparen op de kosten. Wij willen ook het goede voorbeeld geven aan notariskantoren – *practice what you preach*.'

WODC-rapport
Minderjarigenbewind

Maak boedelbeschrijving verplicht

Hans ter Haar promoveerde in 2013 op het onderwerp 'Minderjarigen en (de zorg voor hun) vermogen'. Daarin constateert hij dat de minderjarige die rechten heeft in een nalatenschap, in het huidige systeem van toezicht in het erfrecht nauwelijks of geen waarborgen vindt. Vanwege Kamervragen van Tweede Kamerlid Michiel van Nispen (SP) gaf het ministerie van Veiligheid en Justitie opdracht aan het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum tot nader onderzoek. Ter Haar licht de belangrijkste aanbevelingen uit dit onlangs gepubliceerde onderzoek toe.

| BEELD Truus van Gog

1 LAAT OUDERS HET VERMOGEN VAN HUN KINDEREN BESCHRIJVEN

Erft een minderjarige in de nalatenschap van één van zijn ouders, dan voert de overgebleven ouder meestal het bewind over het erfdeel van dat kind. De vraag is of deze ouder zich voldoende bewust is van zijn taak. Het toezicht dat kantonrechters over het bewind van ouders kunnen uitoefenen, is nauwelijks effectief. Zo zijn ouders bijvoorbeeld verplicht een beschrijving te maken van de nalatenschap waarin een kind een niet-opeisbare vordering erft, maar blijkt dat hiervan in de praktijk zelden iets terecht komt. Ouders kennen het voorschrift vermoedelijk vaak niet en worden door de kantonrechter niet gemaand het na te leven. Een verbetering zou zijn om in alle gevallen waarin een minderjarige vermogen (vanaf een bepaalde omvang) krijgt, ouders te verplichten hiervan een beschrijving te maken en in te dienen bij de rechtbank. Kantonrechters hoeven deze beschrijvingen niet inhoudelijk te controleren, maar zij moeten er wel zo veel mogelijk voor zorgen dat het gebeurt. De verplichte beschrijving vergroot het bewustzijn van ouders om het vermogen van hun minderjarige kinderen goed te beheren. Daarmee is voor het kind al veel gewonnen.

2 STORT GELDEN OP EEN GEBLOKKEERDE REKENING

Soms krijgt een kind een fors bedrag in geld, bijvoorbeeld uit een nalatenschap (denk aan een erfdeel, legaat of legitieme portie) of vanwege een levensverzekerings- of letselschade-uitkering. De belangen van het kind zijn dan kwetsbaar, omdat hun ouders volgens de wet vrij over het geld van hun kinderen kunnen beschikken. Ze kunnen het dus ook uitgeven aan allerlei zaken waarvoor het niet bedoeld is. Denk aan de verbouwing van de gezinswoning, een grotere auto of kosten van levensonderhoud van het kind. Ouders zijn volgens de wet verplicht het vermogen van hun kinderen doelmatig te beleggen, zodat het bewaard blijft voor later. Het is echter maar zeer de vraag of zij zich hier voldoende van bewust zijn. Het kind is er daarom bij gebaat dat de instanties of personen die grote geldbedragen aan hen uitkeren voortaan verplicht zijn deze rechtstreeks over te maken op een zogenaamde BEM-rekening. Dat is een geblokkeerde rekening waarover ouders alleen met machtiging van de kantonrechter kunnen beschikken. Van deze rekening wordt in de praktijk soms ook nu al gebruikgemaakt, maar niet structureel. Deze BEM-rekening zou dus

een grotere rol kunnen spelen bij de bescherming van minderjarigen.

3 GEEF KINDEREN ALSNOG DE MOGELIJKHEID RECHTEN IN TE ROEPEN

Kinderen hebben soms rechten en aanspraken die, als ze niet op tijd door hun ouders worden uitgeoefend of ingeroepen, kunnen vervallen of vervallen. Is een ouder laks, dan kan een kind daardoor dus schade ondervinden. Dit geldt met name in het erfrecht. Heeft een kind recht op een legitieme portie of een geldbedrag (soms ineen) voor levensonderhoud, dan vervalt zijn recht als zijn ouders dit niet binnen vijf jaar respectievelijk negen maanden inroepen. Een aanbeveling is om verjarings- en vervaltermijnen voortaan te laten voortduren tot enige tijd na de meerderjarigheid van een kind. Het kind heeft zo alsnog zelf de mogelijkheid zijn rechten of aanspraken in te roepen. Hierdoor zijn ze beter beschermd tegen passieve ouders. ■

Op woensdag 15 maart doen 28 politieke partijen mee aan de Tweede Kamerverkiezingen. De keuze is groot. In totaal zijn er 1.114 kandidaten waarop kan worden gestemd. Een kleine 150 meer dan 4 jaar geleden. 35 procent daarvan is vrouw. Maar waar moet het notariaat dit keer op letten? Is een van oorsprong ondernemerspartij, zoals de VVD, de goede keuze? Of de sociaalliberalen van D66? Het wetsvoorstel Centraal aandeelhoudersregister komt uit de koker van PvdA en SP. Is dat soms de juiste optie?

Tweede Kamerverkiezingen

WAT VINDT U DAAR NU VAN?

Aniel Autar

**NOTARIS BIJ KOOIJMAN
AUTAR NOTARISSEN**

‘Stemrecht hebben is een groot goed, je stemrecht uitoefenen is een morele plicht. Dat ik ga stemmen, staat als een paal boven water, maar voor het eerst in mijn leven schaar ik mij in het kamp van de zwevende kiezers.

Bij de verkiezingen staan twee vragen centraal: welke belofte(n) doet een politieke partij en wie mag straks namens mij in de Tweede Kamer het woord voeren? Vanwege ons “coalitiesysteem” weet ik als kiezer niet of de partij die mijn stem krijgt, na de verkiezingen de voor mij belangrijke belofte(n) gestand zal doen. Daarnaast heb ik steeds meer moeite met de wijze waarop het publieke belang wordt gediend; zowel door de parlementariërs als door de bewindslieden. Niet alleen de verruwing in het taalgebruik en het politieke opportunisme storen mij, maar ook de kwaliteit van de wetgeving. Het notariaat wordt nog te vaak met, naar mijn smaak, gebrekkige nieuwe wetten geconfronteerd. Wie ook de verkiezingen wint, ik hoop dat er een nieuwe wind door de Kamer zal waaien en deze drie punten in ieder geval aangepakt worden.’ •

Nienke Bijholt

**KANDIDAAT-NOTARIS
BIJ VBC NOTARISSEN**

‘Bij het schrijven van dit stukje realiseer ik mij dat het weinig interessant is om de lezer inzicht te geven in mijn politieke overtuiging en daarmee samenhangend stemgedrag. Nuttiger lijkt het om lezers meer inzicht te geven in de motivatie achter hun eigen politieke overtuiging. Het zou enigszins arrogant zijn om te menen dat ik dat in deze honderdvijftig woorden kan bewerkstelligen. Wat ik mee wil geven is dat bij het kiezen voor een partij het belangrijk is dat je je stem uitbrengt vanuit vertrouwen en op basis van een gezonde dosis trots. Als je dit doet, getuigt dit misschien wel van een visie die kortetermijnoplossingen voor hedendaagse problemen overstijgt en bijdraagt aan het vinden van een nieuwe balans, in de maatschappij en zo ook in het notariaat. Welke partij dit wordt, laat ik aan u. Met vertrouwen.’ •

Robert-Jan Zwaan

NOTARIS BIJ BARENTSKRANS

‘Als notaris probeer ik bij te dragen aan de rechtszekerheid en ben ik ook begaan met de rechtsstaat. Ik ben geschrokken van het interview in *NRC Handelsblad* van 14 februari met Wouter Vervaart, hoogleraar rechtsfilosofie. Hij is voorzitter van de commissie die op verzoek van de Nederlandse Orde van Advocaten dertien verkiezingsprogramma's heeft doorgenomen op hun rechtsstatelijke gehalte. Uit het onderzoek blijkt dat vijf politieke partijen (PVV, VVD, CDA, SGP en VNL) in hun verkiezingsprogramma's voorstellen doen die lijnrecht ingaan tegen de Nederlandse rechtsstaat. Hij waarschuwt de

kiezer dat het misschien leuk lijkt mee te gaan met de onvrede en een proteststem uit te brengen, maar dat je daarmee wel vrijheden op het spel zet, waarvan je zelf profiteert. De ChristenUnie is de enige partij die geen plannen heeft die strijdig zijn met de rechtsstaat. Deze partij heeft, samen met D66, ook de meeste plannen die de rechtsstaat kunnen verbeteren. Vanuit mijn specialisme ondernemingsrecht en als bestuurslid van de VOC juich ik het initiatiefwetsvoorstel van PvdA en SP toe tot instelling van het centraal aandeelhoudersregister, dus misschien stem ik dit jaar wel een van deze partijen!’ •

Ik regel straks de geldzaken van mijn moeder

Dat staat in haar levenstestament

Dat mijn moeder haar wensen goed heeft vastgelegd, geeft haar en ons een gerust gevoel. Zo behoudt zij de regie over haar leven, ook als zij door ziekte of ongeval belangrijke beslissingen zelf niet meer kan nemen. Bovendien biedt het zekerheid aan de mensen die om haar geven. Heeft u al een levenstestament? Raadpleeg de checklist op wievandedrie.nl. Of vraag uw notaris om informatie.

Download de
checklist op
wievandedrie.nl

Je regelt het bij de notaris

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

Nora van Oostrom-Streep

Stakeholdermanagement

Een decennium geleden was het nog een stuk minder ingeburgerd dan nu: het spreken over 'stakeholders'. Voor diegenen onder u die er tot nu toe in zijn geslaagd deze terminologie te ontwijken: een stakeholder is 'elke persoon of groep die het bereiken van organisatiedoelen kan beïnvloeden of daardoor wordt beïnvloed'. In het geval van de KNB zijn dit er nogal wat. Om te beginnen u. U bent als lezer van dit blad absoluut een stakeholder (want geïnteresseerd in en hoogstwaarschijnlijk betrokken bij het notariaat). Wellicht niet als (kandidaat-)notaris, notarisklerk of notarieel medewerker, maar dan toch als medewerker van of betrokkene bij bijvoorbeeld een van de 'ketenpartners' (ook al zo'n woord). Ketenpartners zijn bijvoorbeeld de makelaars(organisaties), het Kadaster en de Kamer van Koophandel. Stakeholders kunnen verder zijn lobbyisten, politici, medewerkers van ministeries, het Bureau Financieel Toezicht (BFT), de Nederlandse Orde van Advocaten, de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders, en noem ze allemaal maar op.

HUWELIJKSCRISIS

Voor de KNB zijn stakeholders enorm belangrijk, want onmisbaar in het verwezenlijken van haar doelen. Daarom ook wordt met de stakeholders heel voorzichtig omgegaan. Met regelmaat vinden er overleggen plaats en stakeholders worden uitgenodigd voor events als de Juridische Poort en het jaarcongres. Toch kan dit soms wringen, want net als in een huwelijk is het niet altijd rozengeur en maneschijn en

Net als in een huwelijk is het niet altijd rozengeur en maneschijn

komen er situaties voor waarin het soms nodig is elkaar ongezoeten de waarheid te zeggen. Niet op een vervelende manier, maar op een professionele wijze met als doel het zuiver houden van de relatie en het inzichtelijk maken van de eigen doelen.

Een voorbeeld van zo'n potentiële huwelijks-crisis deed zich voor rond de eis van samenstellingsverklaringen van het BFT. Aan de ene kant de toezichthouder (= stakeholder) die een nieuwe eis stelt om het risicogerelateerd toezicht te verbeteren, aan de andere kant de KNB die de notarissen geconfronteerd zag worden met een forse, extra belasting en namens hen daar iets van moest zeggen. Nu is het de les lezen van de toezichthouder over het inzetten van een toezichtsinstrument natuurlijk niet eenvoudig en zal dit met de nodige omzichtigheid moeten gebeuren. De achterban daarentegen wil het liefst duidelijke stellingname en onwrikbare actie. Een lastige positie.

SCHOKKENDE GEGEVENS

Een ander voorbeeld hiervan deed zich heel recent voor toen op het bureau van een journalist van *Het Financieele Dagblad (FD)* interne stukken van het Kadaster terecht kwamen, waaruit bleek dat er van alles mis zou

zijn met de ICT van het Kadaster. Onbevoegde derden zouden potentieel toegang kunnen hebben tot de Kadasterdata en ook de continuïteit zou niet kunnen worden gegarandeerd. Het rapport waarover het *FD* beschikte was niet fraai; op veel punten werd volgens de analyse de acceptatiegrens fors overschreden. Schokkende gegevens die voor een van de grootste afnemers van het Kadaster (het notariaat) hoe dan ook alarmerend zijn. Aangezien wij onze registergoedtransacties baseren op de data van het Kadaster moeten wij ervan uit kunnen gaan dat deze niet kunnen worden gemanipuleerd en moet bovendien de continuïteit 100 procent gewaarborgd zijn. Een duidelijke stellingname in de media was dan ook op zijn plaats, maar de relatie met het Kadaster was ook belangrijk. 'Kool en geit sparen' dus en zo geschiedde het.

GESTREKT BEEN

Maar soms is dat 'sparen van kool en geit' wel erg lastig, namelijk als de stakeholder een kant op dreigt te gaan die diametraal staat op die van de KNB. Wat dan te doen? Toch proberen de *common ground* te zoeken en te benadrukken waar de belangen parallel lopen? Er met een gestrekt been ingaan en pal staan voor je principe? Iets daartussenin? Goede raad is duur. Ik verwacht dit dilemma op korte termijn rondom de geheimhouding en verschoning; een discussie waarin de belangen van het Openbaar Ministerie (OM) en de fiscus op punten haaks staan op die van het notariaat en diens cliënten. Het op vriendelijke wijze weerstand bieden aan de ongebreidelde verzameldrift van OM en fiscus zal niet gemakkelijk zijn en misschien is de KNB hier meer gebaat bij het gestrekte been. Stakeholder of niet, het trouw blijven aan je eigen taak en overtuiging moet te allen tijde voorop staan, en soms is het brengen van die boodschap voor de ander niet altijd leuk. Net als in een huwelijk, dat overigens best een stootje moet kunnen hebben. ■

Grensoverschrijdende rundveefusie

Rundveeverbetercoöperatie CR Delta en haar Belgische evenknie VRV deden al veel samen en wilden méér. Maar een grensoverschrijdende fusie van een Belgische vereniging en een Nederlandse coöperatie was juridisch onmogelijk. Dus verzonnen de notarissen een list. 'Wat wij gedaan hebben, staat nergens in de wet.'

TEKST Tatiana Scheltema | BEELD Truus van Gog

An de einder bij Sas van Gent, de grensovergang tussen Nederland en België, doemt in juli 2016 een groep mensen op. Boeren zo te zien, gekleed in overalls. Het worden er steeds meer, tot het er wel zesduizend zijn. Gezamenlijk steken ze de grens over om door te wandelen naar Arnhem, waar ze een notaris tegenkomen. Die notaris constateert dat de boeren, naar Nederlands recht, een informele vereniging vormen: ze zijn immers lid van dezelfde club en doen dingen samen.

Die notaris was Ton Lekkerkerker van Dirkzwager advocaten en notarissen uit Arnhem. Dit beeld, vertelt hij, van de Belgische boeren die met z'n allen de grens oversteken, had hij de afgelopen twee jaar voor ogen bij de fusie tussen de Nederlandse Koninklijke Coöperatie Rundveeverbetering Delta U.A. en de Vlaamse Rundveeteelt Vereniging (VRV), een zogeheten vereniging zonder winstoogmerk naar Belgisch recht (VZW), die hij samen met kandidaat-notaris Deline Kruitbosch tot stand bracht.

RUNDVEEVERBETERING

De coöperaties werkten al langer samen op het gebied van rundveeverbetering (in de volksmond: fokkerij) en hadden het grootste deel van hun activiteiten in 2002 al onder de gezamenlijke holding CRV gebracht. Maar de verenigingsstructuur van de beide aandeelhouders maakte het aansturen van die holding er niet gemakkelijk op, bijvoorbeeld vanwege het feit dat bij belangrijke beslissingen twee

ledenraden afzonderlijk moesten stemmen. 'Daarom wilden ze samengaan', zegt Lekkerkerker. 'Alleen voorziet de Nederlandse of Belgische wetgeving niet in een directe fusie tussen een Belgische VZW en een Nederlandse coöperatie. En de Europese evenmin.'

KUNSTMATIGE INSEMINATIE

Veeteelt- en zuivelbedrijven verenigen zich al eeuwenlang in coöperaties om hun producten tegen een stabiele prijs op de markt te brengen. Ook het fokken van de dieren werd een gemeenschappelijk belang. In 1874 werd het Nederlands Rundvee Stamboek (NRS) opgericht en mochten nog maar drie rassen worden gehouden. Rond 1940 ontdekten de boeren de voordelen van kunstmatige inseminatie (KI) en ontstonden honderden lokale KI-verenigingen. Maar toen men er in de jaren zestig achter kwam dat het stiersperma kon worden ingevroren en er dus een groter gebied kon worden bediend, liep het aantal Nederlandse KI-verenigingen weer terug: van de 48 in 1980 waren er 10 jaar later nog maar 12 over. In 1998 fuseerden de provinciale KI-organisaties met het NRS en genetisch bedrijf Holland Genetics tot een coöperatie met ruim 20.000 leden.

TOPPOSITIE

De VRV had in België eenzelfde groeiproces doorgemaakt en het gezamenlijke bedrijf CRV Holding heeft zich sinds 2002 ontwikkeld tot een genetische hightech multinational met zo'n tweeduizend werknemers, dochterbedrijven over de hele wereld, en een omzet

van 168 miljoen euro. Wereldwijd bekleedt het bedrijf een toppositie. Ook dat was een reden om de aandeelhouderscoöperaties te laten fuseren, zegt Michiel Brus, bedrijfsjurist van CRV en tevens dierenarts. 'Het ging zó goed dat de nieuwe voorzitter van de Raad van Commissarissen zei: "Na zoveel jaren te hebben samengewoond, is het tijd om te trouwen." In de rundveewereld zie je dat er toch wat schaalvergroting en fusies plaatsvinden. Dus mochten we ook verder willen groeien, dan zijn we er klaar voor.'

ROMPSLOMP

Beide ledenraden stemden unaniem in met de fusie en omdat de Nederlandse coöperatie groter was en het gezamenlijke bedrijf al in Arnhem was gevestigd, werd voor Nederland

Bij Sas van Gent de grens over ...

‘We hebben gebruikgemaakt van bestaande onderdelen die we bij elkaar hebben gestapeld’

gekozen. Maar opheffen van de VZW en een nieuwe coöperatie in Nederland beginnen was geen optie: dan zou de VZW weliswaar lid zijn van de nieuwe coöperatie, maar de leden niet. ‘We wilden voorkomen dat we de Belgische leden onderweg zouden verliezen’, zegt Brus. ‘Om lid te worden van de nieuwe coöperatie zou je alle zesduizend leden opnieuw om een handtekening moeten vragen en dat geeft een enorme administratieve rompslomp. Het zou jaren duren om dat voor elkaar te krijgen.’ Daar kwam bij dat het saldo van een VZW bij liquidatie volgens de Belgische wetgeving zou moeten worden uitgekeerd aan een vennootschap met een ‘sociaal oogmerk’. ‘Dus dan zou ook het vermogen van de Belgen weg zijn’, aldus Lekkerkerker.

OPLOSSING

Het idee om de zesduizend Belgische leden fictief, als informele vereniging, de grens te laten oversteken, kwam van een auditor die toevallig bij Dirkzwager aan het werk was, vertelt Lekkerkerker. ‘Hij zei: “Dit zou weleens de oplossing kunnen zijn voor deze casus.” Vervolgens zijn we gaan sparren met Ger van der Sangen, universitair hoofddocent aan de Universiteit van Tilburg, die veel over coöperaties heeft gepubliceerd. Volgens hem was het mogelijk, maar de uitwerking was nog best ingewikkeld, want wat wij hebben gedaan, staat nergens in de wet. We hebben gebruikgemaakt van bestaande onderdelen die we bij elkaar hebben gestapeld – voor zover we weten is dit nog niet eerder vertoond.’

CRUX

Bedrijfsjurist Michiel Brus bracht ze in contact met de Vlaamse advocaat Christiaan Beyaert, die de VRV in België begeleidde: een kwestie van voor- en achteruit schakelen. Zo kon de crux van de transactie, namelijk de internationale zetelverplaatsing van de VRV naar Nederland, pas worden uitgevoerd als de coöperatie het onroerend goed in haar bezit had afgestoten; een Nederlandse informele vereniging mag immers geen bezit hebben, vertelt kandidaat-notaris Kruitbosch. ‘Er ging veel tijd zitten in lokale vergaderingen met alle leden, om goed uit te leggen wat de voordelen van de fusie zouden zijn. Dat is vanuit CRV geweldig begeleid door Michiel Brus en zijn collega’s. Spannend was ook nog even of de Kruispuntbank van Ondernemingen, het Belgische handelsregister, zou willen meewerken omdat ze dit niet dagelijks zien. Maar ook dat is door de Belgische advocaat heel goed begeleid.’

En dan was er nóg iemand die een klap op de fusie moest geven: de Nederlandse koning. CR Delta voerde namelijk sinds 1998 het predicaat ‘Koninklijk’. ‘Bij wijzigingen in de structuur van een bedrijf of instelling moet je bestending vragen van dat predicaat’, vertelt Lekkerkerker. ‘Dat is gelukt.’

FEESTVERGADERING

Met de zetelverplaatsing bleven de statuten van de VRV – behalve ten aanzien van de zetelverplaatsing naar Arnhem – ongewijzigd. Toen de VRV-leden eenmaal ‘de grens over waren’, werd de informele vereniging omgezet in een formele vereniging en de oude statuten zo veel mogelijk overgenomen. Die vereniging werd omgezet in een coöperatie, waarna beide coöperaties een fusievoorstel kregen voorgelegd waartegen verzet kon worden aangetekend, maar dat deed niemand.

De Arnhemmers werkten in totaal 667 dagen aan het project, dat culmineerde in het absolute sluitstuk: een ‘feestvergadering’ in de Veehallen in Den Bosch. Daar werd het formele besluit om te fuseren genomen. ‘De twee coöperaties vergaderden tegelijk om te stemmen over het voorstel, dat unaniem werd aangenomen’, vertelt Lekkerkerker. ‘Wij waren erbij om te kijken of er goed gestemd werd, en hebben vervolgens ter plekke de akte gepasseerd.’ ■

Er zijn verschillende (notarieel-)juridische commissies en samenwerkingsverbanden waar (kandidaat-)notarissen in deelnemen. In *Notariaat Magazine* vertellen ze hierover.

NOTARIS EN MEER

WIE Ivo van der Zijl (39), kandidaat-notaris
WAAR Commissie kandidaat-notarissen

‘Wij zijn geen vakbond. Maar signalen pakken wij zeker op’

‘**H**et behouden van de collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekering bij het pensioen. Als ik terugkijk op mijn werk voor de Commissie kandidaat-notarissen is dat toch wel een van de mooiste behaalde successen. Het plan ontstond om de collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekering te schrappen. Werkgevers hadden er in principe geen probleem mee. Maar waar zij niet aan hadden gedacht, is dat kandidaat-notarissen die in het verleden ziek zijn geweest daardoor onverzekerbaar worden of een schrikbarend hoge premie moeten betalen. Wij sprongen als commissie op de bres en gingen langs bij de ledenraad. Door onze inspanning is de verzekering gebleven.’

‘Ik kom nu zo’n vijf jaar op voor de belangen van collega-kandidaat-notarissen. Je wordt benoemd voor twee keer drie jaar, dus ik maak nog een jaar deel uit van de commissie. De commissie is ooit in het leven geroepen om het KNB-bestuur gevraagd en ongevraagd te adviseren over onderwerpen die ons raken. Maar de afgelopen jaren is er een flinke verandering geweest. De vrij statische commissie is omgezet in een actieve club mensen die symposia organiseert, helpt bij het uitvoeren van het Groot Kandidaten Onderzoek en op de bres springt voor collega’s. Het symposium dat we de afgelopen drie jaar organiseerden, wordt steeds beter bezocht. Er komen thema’s aan bod zoals de kandidaat-notaris van de toekomst, integriteit en intervisie. Het is een bijeenkomst geworden waar de kandidaat-notaris vrijuit kan praten. Dat is

belangrijk. Wij krijgen nog te veel signalen dat dat op kantoor niet altijd kan omdat de verhoudingen niet goed zijn of omdat er weinig collega’s zijn om mee te sparren.’

‘Zelf heb ik daar gelukkig geen last van. Bij Van Grafhorst notarissen in Utrecht krijg ik de ruimte om met de Commissie kandidaat-notarissen bezig te zijn. We vergaderen maar vijf keer per jaar en starten in de namiddag. Er is dus voldoende rekening gehouden met kantoor. Maar als ik een keer een e-mail moet beantwoorden of een belletje moet plegen, maken ze daar geen probleem van. Als ik gewoon zorg dat ik mijn werk goed doe en alles op tijd afkrijg, is het prima. Je mag als kantoor ook best een bijdrage leveren aan het notariaat en de KNB.’

‘Wij zijn veel in contact met collega-kandidaat-notarissen. We bezoeken ringvergaderingen, een van ons is aanwezig bij de startbijeenkomst van de beroepsopleiding en wij krijgen geregeld e-mails. Helaas kunnen wij niet helpen als er problemen zijn met de werkgever. Wij zijn geen vakbond. Maar signalen pakken wij zeker op. Ook als dat voor een kleine groep kandidaat-notarissen geldt. Denk bijvoorbeeld aan zzp’ers, een groep die steeds groter wordt. Ook dit najaar organiseren wij weer een symposium. Over het onderwerp wordt nog druk gebrainstormd. Ideeën zijn altijd welkom. De beroepsorganisatie heeft besloten het symposium te subsidiëren. Dat is heel mooi, de prijs kan daardoor dit jaar omlaag. Wij verwachten dan natuurlijk wel heel veel collega’s te zien!’ ■

Notaris: waakt (ook) voor uw saeck!

Eind januari heeft staatssecretaris Eric Wiebes van Financiën de novelle bij het wetsvoorstel Wijziging van de Wet uitfasering pensioen in eigen beheer en overige fiscale pensioenmaatregelen bij de Tweede Kamer ingediend. Directeuren-grootaandeelhouders (dga's) zouden hierdoor vanaf 1 april geen pensioen in eigen beheer meer kunnen opbouwen. Wat betekent dit voor de rol van de notaris? Deskundigen Frits van der Kamp en Gerard Staats aan het woord.

| BEELD Truus van Gog

Wat moet de notaris weten?

'Volgens het wetsvoorstel hebben dga's drie mogelijkheden. De dga koopt het pensioen in eigen beheer af, de dga zet het pensioen in eigen beheer om in een oudedagsverplichting of de dga behoudt een premievrij pensioen in eigen beheer. Ook de partner van de dga speelt een wezenlijke rol in dit kader, omdat de partner meestal aanspraak heeft op een partnerpensioen na het overlijden van de dga en bij een eventuele echtscheiding een voorwaardelijk recht heeft op de helft van het ouderdomspensioen opgebouwd tijdens de huwelijkse periode. Aangezien het wetsvoorstel regelt dat de (ex-)partner mee moet tekenen als er afgekocht wordt of wordt omgezet in een oudedagsverplichting, is het van belang dat ook de partner akkoord gaat met de beslissing over de bestaande pensioenaanspraken. Hiermee probeert de wetgever te bereiken dat de partner niet alleen op de hoogte is van deze afspraak, maar ook begrijpt wat er gebeurt.'

'De partner moet ook begrijpen wat er gebeurt'

Gerard Staats, senior manager BDO Belastingadviseurs en universitair docent Tilburg University

Wat heeft dit voor invloed op de advisering?

'De vraag is of de notaris moet worden ingeschakeld. Hierover heeft een discussie plaatsgevonden. Fiscaal econoom Sander Schilder betoogt dat dit noodzakelijk is, omdat de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding (Wet VPS) van toepassing is. De staatssecretaris van Financiën is van mening dat de gang naar de notaris niet nodig is. Echt goed onderbouwt hij dat echter niet. Ik betwijfel ook of de gang naar de notaris wettelijk gezien nodig is. Het is namelijk de vraag of bij het afkopen of omzetten in een oudedagsverplichting de Wet VPS van toepassing is. Het gaat daarbij namelijk niet om het uitsluiten of afwijken van de wettelijke standaardverdeling. Het pensioen houdt namelijk op te bestaan en alleen voor het verlies aan voorwaardelijke aanspraken wordt dan compensatie geboden. Het is wat mij betreft niet zo, dat daarmee afgeweken wordt van de Wet VPS. Desalniettemin kan het aanbevelenswaardig zijn om de gang naar de notaris wel te maken. Het is om bewijstechnische redenen wel goed om de handtekening van de partner onder de verklaring van instemming door een notaris te laten legaliseren. Hiermee bevestigt de notaris de echtheid van de handtekening, waardoor hier achteraf (bij een latere echtscheiding) nooit problemen over ontstaan.'

En de notariële akte?

'In het kader van een compensatie door de dga van de partner kan de notaris ook een rol spelen. Deze compensatie kan worden vastgelegd in aanvullende huwelijkse voorwaarden. Overigens zou dit ook kunnen in een onderhandse overeenkomst.'

‘Bij de vormgeving speelt de rol van de notariële akte op meerdere fronten een rol’

Frits van der Kamp, fiscaal adviseur
familievermogensrecht

Wat moet de notaris weten?

‘Voordat je je buigt over de theoretische en inhoudelijke aspecten van het wetsvoorstel moet helder zijn in welke situatie de relatie van de dga en diens partner verkeert. Als er al een echtscheidingsvoornemen speelt of een echtscheiding heeft plaatsgevonden, kan er binnen afzienbare termijn sprake zijn van “definitieve” aanspraken op vereveningspensioenen en/of bijzonder partnerpensioenen. Is een echtscheiding geheel niet in beeld, dan bestaat er voor de partner een voorwaardelijk recht op partnerpensioenen bij overlijden van de partner/dga. De partner van de dga is echter niet gerechtigd tot het ouderdomspensioen staande een (goed) huwelijk.

De eerste voor de praktijk belangrijke theoretische opmerking is dat de eigendom van de pensioenaanspraken daarmee bij de dga ligt. Dit vloeit voort uit de huwelijksvermogensrechtelijke bepalingen van Boek I Burgerlijk Wetboek (BW) dat gaat over de samenstelling van de gemeenschap. Artikel 1:94 BW:

‘De gemeenschap omvat (...) alle goederen der echtgenoten (...), met uitzondering van: (...) b. pensioenrechten waarop de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding van toepassing is alsmede met die pensioenrechten verband houdende rechten op nabestaandenpensioenen;’

Wat heeft dit voor invloed op de advisering?

‘Het antwoord op de eigendomsvraag biedt de adviespraktijk een belangrijke richtsnoer. Zonder een echtscheiding of overlijden van de dga vóórdat de partner overlijdt, bestaat er op dat moment in het geheel geen schade bij omzetting in een oudedagsverplichting of bij afkoop. Bij de afweging van de wijze van

compenseren, zou dan ook een voorwaardelijke compensatie passend zijn bij een eventuele latere echtscheiding of een vooroverlijden van de dga. Het is met name het directe nabestaandenrisico voor de (ex-)partner na toepassing van afkoop of omzetting naar een oudedagsverplichting, dat in alle gevallen aandacht verdient. Twee opties laten zich eenvoudig denken. Als eerste een overlijdensrisicoverzekering op het leven van de dga, met als begunstigde bij overlijden de (ex-)partner. Dit is denkbaar in een lijfrentevorm of een kapitaalverzekering met alleen een uitkering bij overlijden. Voor het notariaat is daarbij van belang te vermelden dat de kapitaalverzekeringsuitkering met de juiste vormgeving van de premiebetaling/verschuldigdheid, te weten door de vrouw, kan leiden tot een voor de Successiewet “onbelaste” verkrijging.’

En de notariële akte?

‘Bij de vormgeving speelt de rol van de notariële akte op meerdere fronten een rol. Naast verplicht vormvoorschrift voor huwelijkse voorwaarden en testamentaire makingen, de aanvullende bewijskracht bij legalisatie van de handtekening, is ook de informatieplicht als neutrale rol van de notaris van belang. Mede met het oog op het beroepsaansprakelijkheidsvraagstuk zal vastgelegd (moeten?) worden welke informatie en adviseurs partijen inhoudelijk en volledig hebben geadviseerd. De notaris heeft daarin ook de “eigen saeck” te bewaken.’

- Persoonlijke benadering
- Heldere communicatie
- Kritische instelling

Dienstverlening afgestemd op uw situatie en wensen.

Postadres:
Ibizakade 7, 3446 BD Woerden
Matteo@summaryFinance.nl
www.summaryFinance.nl
Tel. 06 55 30 33 86

Nieuw: Modellen Ondernemingsrecht voor het Notariaat

Helder, eenvoudig en overzichtelijk

- Standaard teksten voor het opstellen van statuten ten behoeve van de oprichting van verenigingen, stichtingen en BV's, en voor aandelen- en certificaten transacties.
- Alle modellen zijn voorzien van relevante onderhandse stukken.
- De teksten worden bijgewerkt naar aanleiding van de nieuwste wetgeving en jurisprudentie, zodat u verzekerd bent van actuele teksten.
- Onder redactie van prof. mr. Niek Zaman (Loyens & Loeff) en in samenwerking met mr. Johanna Schermer (Avid Corporate), mr. Sophie Versteeg (Equilius), mr. Robert Helder (Adjuncto) en mr. Martin Tempelaar.

Meer informatie of bestellen sdu.nl/notariaat

Sdu

oprecht
de beste
keuze

ACCOUNTANTS VOOR NOTARISSEN

QUAESITOR

ACCOUNTANTS & ADVISEURS

JAARREKENINGEN • BEDRIJFSOPVOLGING • ADVISERING • PRAKTIJKOVERNAME
PRAKTIJKWAARDERING • UITGAVE BEDRIJFS- EN SALARISRAPPORTAGES

POSTBUS 3013 1801 GA ALKMAAR 072-5180060 info@quaesitor.nl www.quaesitor.nl

Voor inlichtingen over tarieven, plaatsingen en combinatiekorting van commerciële en personeelsadvertenties in:

Notariaat WPNR
magazine

Gunstige doorplaatsingstarieven naar:

Advocatie

Voor informatie en reserveringen:

Martine Aspeslagh

E-mail: m.aspeslagh@sdu.nl

Sdu oprecht
de beste
keuze

Raat notariaat

personeelsadvies

- Vacatures
- Werving & Selectie
- Interim personeel
- (team) Coaching
- Coaching Persoonstoets Benoeming
- HR advies
- Opvolging

www.raatnotariaat.nl

info@raadnotariaat.nl

(055) 576 2669 - 0650522763

ONDER
ZOCHT

Bloeden gestelpt,
wond vergeten

Martijn Albers heeft al twaalf jaar zijn eigen kantoor in hartje Amsterdam. In zijn praktijk wordt veel gebruikgemaakt van beperkt zakelijke rechten en dan met name van het recht van erfpacht. Uitgebreid wetenschappelijk onderzoek over dit onderwerp ontbrak echter nog. En dat terwijl er in zijn praktijk nog weleens vragen leven. Albers dook in het thema en kwam tot een vereenvoudiging.

TEKST Jessica Hendriks/Martijn Albers | BEELD Truus van Gog

Wat heeft u onderzocht?

‘In mijn proefschrift heb ik onderzoek gedaan naar de heffing van omzetbelasting, overdrachtsbelasting en – in beperkte mate – inkomstenbelasting bij beperkt zakelijke rechten. Hierbij heb ik oog gehad voor de eigenaardigheden van de verschillende beperkt zakelijke rechten. Ook heb ik onderzocht of de wetgever voldoende rekening heeft gehouden met het feit dat een beperkt zakelijk recht niet gelijk is aan de onroerende zaak én bovendien dat deze rechten ook nog eens onderling verschillen.’

Wat zijn de belangrijkste conclusies?

‘Ik heb moeten concluderen dat de wetgever hier niet in alle gevallen in is geslaagd. De wetgever heeft met pleisters het bloeden willen stelpen, maar het is maar de vraag of er voldoende aandacht is besteed aan de wond. In mijn proefschrift heb ik een aantal voorstellen gedaan om de heffingen beter aan te laten sluiten op het rechtskarakter van de

‘Ik merk een toenemende belangstelling voor beperkt zakelijke rechten’

verschillende heffingen. Daarbij heb ik getracht om bij mijn voorstellen tot een vereenvoudiging van de heffingen te komen.’

Hoe wordt het eenvoudiger?

‘Ik heb onder meer voorgesteld om elke vestiging en overdracht van een recht van erfpacht en recht van opstal als levering van goederen aan te merken. Hierbij heb ik aangegeven dat deze rechten als lichamelijke zaak, meer in het bijzonder als aandeel in de onroerende zaak kunnen worden aangemerkt. Dan zal ook de vestiging van een recht van erfpacht voor een periode van bijvoorbeeld vijf jaar als levering kwalificeren. Als er dan sprake is van een bouwterrein zal de vestiging belast

NAAM	Martijn Albers
LEEFTIJD	46
GEBORTEPLAATS	Hoorn
STUDIE(S)	Notarieel recht aan de Vrije Universiteit
ONDERZOEK	‘Het beperkt en zakelijk recht en enkele belastingen’
PROMOTIEDATUM	12 januari 2017

kunnen plaatshebben. Hiermee zal meer worden aangesloten bij het rechtskarakter van de heffing en wordt de heffing vereenvoudigd.’

Wat kunnen notarissen met het onderzoek?

‘Het onderzoek is vooral voor notarissen die werken in de vastgoedpraktijk van belang. De knelpunten bij de heffingen worden in mijn onderzoek duidelijk gemaakt. Ook worden eventuele oplossingen voor deze knelpunten besproken.’

Waarom een onderzoek naar het beperkt en zakelijk recht en enkele belastingen?

‘In mijn praktijk wordt veel gebruikgemaakt van beperkt zakelijke rechten en dan met name van het recht van erfpacht. Dit komt hoofdzakelijk doordat de gemeente Amsterdam en het Amsterdamse Havenbedrijf gebruikmaken van erfpachtrechten. Ik merk overigens dat er een toenemende belangstelling is voor beperkt zakelijke rechten. Deze worden bijvoorbeeld gebruikt in financieringsconstructies en ook als alternatief voor de splitsing in appartementsrechten. Het “spelen” met deze rechten heeft altijd mijn interesse gehad. Een uitgebreid wetenschappelijk onderzoek ontbrak. Er lag dus een mooie taak om op te pakken.’

Wat nu het onderzoek is afgerond?

‘Er wordt mij veel gevraagd of ik in een zwart gat ben gevallen na de verdediging van mijn proefschrift. Dat is niet het geval. Ik ben door een aantal tijdschriften gevraagd om een bijdrage te leveren. Dat is ook leuk om te doen. Het lastige daarbij is dat het maximaal aantal woorden vaak te beperkt is om nuances aan te kunnen brengen. Mijn proefschrift begint met een verhandeling over Slot Bommelstein dat op erfpachtgrond gebouwd blijkt te zijn. Heer Bommel wordt ook in dit verhaal gered door de bekende list van Tom Poes. Ik mis Tom Poes dan ook weleens om binnen het aantal toegestane woorden mijn verhaal te vertellen.’ ■

Op zoek naar de juiste collega? Plaats uw vacature in Notariaat Magazine.

Sdu Adverteren

- U adverteert in het officiële orgaan van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB).
- U bereikt daarmee automatisch alle (kandidaat-)notarissen in Nederland.
- U heeft multimediale mogelijkheden d.m.v. gunstige doorplaatsing op Advocatie.nl.

Wilt u meer weten? Vraag onze media-adviseur Martine Aspeslagh:
☎ (0)70 378 0562 ✉ m.aspeslagh@sdu.nl

Meer informatie op sduadverteren.nl

Sdu

oprecht
de beste
keuze

Niets voor niets

Vorige week zag ik op LinkedIn een artikel voorbijkomen over dat zelfstandigen zo vaak worden gevraagd iets te doen voor niets. Een lezing of presentatie geven tijdens een ‘leuke’ avond voor andere ondernemers of een bepaalde beroepsgroep. Onder het mom van: ‘we hebben niet veel budget, maar het wordt wel een héél leuke avond’ of ‘het zal goed zijn voor je netwerk’, verwacht men dat de zzp’er in is voor een gezellige (werk)avond en dat dan ook wel voor niets wil doen. In het betreffende artikel werd de zelfstandige sterk afgeraden hierop in te gaan. Juist je netwerk zou je moeten ondersteunen door je te betalen voor je diensten en expertise. Bovendien geldt

‘Het zal goed zijn voor je netwerk’

dat als je je werk vrijwillig doet, dat werk ook niet altijd op (voldoende) waarde wordt geschat (volgens het artikel).

LIMONCELLO

Het komt mij bekend voor eerlijk gezegd: voor niets een presentatie geven of iemand adviseren. Zo heb ik van de zomer in een snikhete zaal voor een groep leraren Nederlands gesproken met als beloning (verrassing!) een fles Limoncello. Laat ik

daar nu al zeker drie flessen van in de kelderkast hebben staan en ik vind dit (dus) niet heel erg lekker. Maar goed, het was een héél gezellige avond ...

UITZONDERINGEN

Natuurlijk zijn er uitzonderingen op het niet doen van dit soort ‘vrijwilligerswerk’. De eerste is het willen bijdragen aan de maatschappij. Dat doen we (neem ik aan) allemaal graag en met regelmaat. Voor mij persoonlijk geldt het adviseren van directe familieleden (immers zijnde trouwe sponsors tijdens mijn studententijd!) en heel goede vrienden als tweede uitzondering (maar daar moet je er dan niet teveel van hebben).

DRIE DAGEN BEDENKIJD

Zo heeft mijn zus laatst haar huis verkocht. Koper (een vader die het huis kocht voor zijn dochter) koos een notaris en besloot ruim na het verstrijken van de drie dagen bedenktijd dat hij het zijn dochter gunt het huis zelf te kopen. De notaris maakte een addendum op, waarin stond dat niet vader maar dochter zou kopen. Opmerkelijk genoeg ontving mijn zus dit addendum van de dochter met het

verzoek deze ‘even snel te tekenen’. Zuslief vroeg zich af of daarmee opnieuw sprake zou zijn van de drie dagen bedenktijd en waarom de notaris haar dit niet zelf had toegezonden met een korte toelichting, ze is immers leek op dit gebied. Ze nam contact op met de notaris, maar die wist niet hoe het zat met de drie dagen bedenktijd. Dat maakte volgens hem ook helemaal niet uit, want een huis in die buurt verkocht zo gemakkelijk en koper wilde echt niet van de koop afzien. Daar kon ze wel op vertrouwen. Mijn haren gingen recht overeind staan en ik schaamde me voor mijn eigen beroepsgroep. Vervolgens heb ik mij dan toch maar gestort op uitzondering twee van het ‘vrijwilligerswerk’.

BEKLAG

Er komen wel vaker bekenden van mij hun beklag doen over hun notaris en op een of andere manier voel ik altijd de behoefte op te komen voor mijn eigen beroepsgroep. Omdat ik zo graag wil dat het notariaat een goed imago heeft en blijft houden. Dit valt dan binnen de eerste uitzondering op het niet doen van vrijwilligerswerk, denk ik dan ... ■

Cindy van Liempdt,
interim kandidaat-notaris

‘De steun van God’

En
verder

‘Mijn geloof helpt mij om zaken in het juiste perspectief te plaatsen’

Victor The is waarnemend kandidaat-notaris onroerend goed bij Verhees Notarissen in Rijnsburg. Ook is hij fitnessinstructeur. Het geloof is de rode draad in zijn leven.

TEKST Henriette van Wermeskerken | BEELD Truus van Gog

‘**H**et notariaat? Duur en saai, wordt vaak gedacht. Allebei niet waar. Toen ik op school zat, wilde ik graag auto-ontwerper worden. Maar wis- en natuurkunde bleken niet mijn sterkste kanten, dus een technische studie leek mij niet geschikt. Beroepskeuzetesten wezen duidelijk het beroep van notaris aan. Interessant, dacht ik. Het werd rechten. Vanaf het begin van de studie werkte ik twee dagen per week op een notaris-kantoor in Hoofddorp. Eerst vooral administratief werk, later meer en meer juridisch-inhoudelijk. Na mijn afstuderen in 2005 kon ik daar als kandidaat-notaris aan de slag. Ik heb gewerkt op alle rechtsgebieden. Helaas werd ik als gevolg van de crisis in 2009 ontslagen, net toen ik mijn eerste huis had gekocht. Ik kreeg snel een nieuwe baan bij het kantoor waar ik nu nog werk. Ik ben specialist bijzonder onroerend goed, dus ik doe vooral de wat ingewikkeldere zaken. Denk aan zakelijke rechten, splitsing in appartementsrechten en executieveilingen. En dan met name zakelijk onroerend goed.’

GELOOF

‘Ik kom uit een katholiek gezin en breng mijn geloof ook in de praktijk. Dat doe ik sinds 2005, toen ik in aanraking kwam met de Wereld Jongeren Dagen (WJD). Die vinden elke twee à drie jaar plaats. Honderdduizenden tot miljoenen jonge mensen uit de hele wereld komen bijeen om uiting te geven aan hun rooms-katholieke geloof. Tijdens de WJD vier je het geloof door catecheses, maar ook door muziek, theater, gesprekken en ontmoetingen. Catechese betekent verdieping. Het houdt in dat een bisschop geloofslessen geeft over een bepaald thema. Belangrijke onderdelen zijn ook een voettocht door de stad, het lopen van

een kruisweg, de verwelkoming van de paus en een gezamenlijke overnachting op een groot veld. In 2005 waren er meer dan een miljoen jongeren in Keulen. Geweldig om te zien dat wereldwijd zo veel jongeren actief met het geloof bezig zijn. Tot die tijd had ik het gevoel dat ik zo’n beetje de enige jongere was die geloofde. Ik besepte dat ik meer met mijn geloof wilde doen. Sindsdien ga ik elke keer naar de WJD. In 2008 naar Sydney, in 2011 naar Madrid, in 2013 naar Rio de Janeiro en vorig jaar naar Krakau. Daar waren drie miljoen mensen. De stad van paus Johannes Paulus II, de populaire Karol Wojtyla, die in 1984 met de WJD begon. Sinds 2011 reis ik mee als muzikant en begeleider van een deelgroep van zo’n tien jongeren van ongeveer dezelfde leeftijd. We reizen samen, doen allerlei activiteiten en voeren verdiepende gesprekken.’

ACTIEF BINNEN DE KERK

‘Na afloop van de WJD in Keulen in 2005 werd ik benaderd door bisdom Haarlem met de vraag of ik een jongerenprogramma wilde helpen organiseren rond de Stille Omgang. Dat is een jaarlijkse processie in het centrum van Amsterdam naar aanleiding van het wonder van de hostie, een wonder dat plaatsvond in 1345 en dat door het Vaticaan is erkend. Er komen meer dan vijfduizend mensen op af, sinds 2006 ook honderden jongeren. Tot 2012 ben ik bij de organisatie betrokken geweest. Vervolgens kwam ik via mijn vrouw in aanraking met Life Teen Nederland. Dat is een van oorsprong Amerikaanse organisatie die bijeenkomsten en zomerkampen organiseert met als doel tieners dichter bij Christus te brengen. Mijn vrouw en ik zijn beiden muzikant en deelgroepleider tijdens de jaarlijkse

zomerkampen. De laatste keer was het thema “Glorify”, dus het eer brengen aan God. Om dat inzichtelijk te maken, hebben wij het thema “koninkrijk” daaraan gekoppeld, compleet met verkleedpartijen en toneelstukjes. Ik ben actief als pianist en zanger, samen met mijn vrouw. Niet alleen tijdens de zomerkampen, maar ook op verschillende evenementen die de kerk organiseert en tijdens de WJD. We spelen en zingen doorgaans “Praise and worship”. Het is hedendaagse christelijke muziek, niet specifiek katholiek.’

VOLDOENING

‘Ik ben instructeur bodycombat. Dat is een intensieve cardio work-out op muziek. Je voert schop- en stootbewegingen uit, bewegingen uit verschillende vechtsporten. Als kind heb ik veel gesport, maar tijdens mijn studie kwam daar niet veel meer van terecht. In 2004 begon ik met bodycombat en in 2012 werd ik gevraagd instructeur te worden. Het is leuk om te doen en goed voor je conditie. Verstand op nul en je lekker uitleven. Ik krijg er energie van, niet alleen van het sporten, maar ook van het lesgeven. Het kost tijd, maar ik krijg er veel voor terug. Datzelfde geldt voor mijn activiteiten die met het geloof te maken hebben. Die geven mij veel geestelijke voldoening. Mijn geloof helpt mij om zaken in het juiste perspectief te plaatsen. Het geeft mij ook innerlijke rust. De steun van God helpt mij om met ingewikkelde zaken om te gaan. Ik probeer elke ochtend thuis een gebedsmoment in te lassen om God te danken voor de dag en zijn hulp en bescherming te vragen.’ ■

Wie bewaakt de belangen van derden?

VOC

Twee voorstellen staan klaar om door de politiek gewogen te worden. De een laat de notaris links liggen. De ander geeft de notaris juist extra ruimte om de rol als adviseur te vergroten. Arnaud Wilod Versprille, notaris bij Olenz en VOC-lid, over de adviezen van de werkgroep personenvennootschappen en het initiatiefwetsvoorstel centraal aandeelhoudersregister (CAHR).

| TEKST Peter Steeman

Gemengde gevoelens heeft Arnaud Wilod Versprille bij de nota Voortgang modernisering ondernemingsrecht die eind vorig jaar naar de Tweede Kamer is gestuurd door de minister van Veiligheid en Justitie. Hierin zijn aanbevelingen uit het rapport van de werkgroep personenvennootschappen overgenomen. Een belangrijke wijziging is dat openbare vennootschappen rechtspersoonlijkheid krijgen na inschrijving in het Handelsregister. Ook krijgen ondernemingen meer mogelijkheden om te herstructureren via omzetting, fusie of splitsing. Na inschrijving gaat het vennootschappelijk vermogen onder algemene titel over op de rechtspersoon. Dat de kostenbesparing prevaleert boven het maatschappelijk belang is Wilod Versprille een doorn in het oog. 'De rol van de notaris wordt weggepoetst vanuit de gedachte: zonder hem is het goedkoper. Maar wie bewaakt de belangen van derden?'

'Die rechtszekerheid ga je pas waarderen als je over de grenzen kijkt'

DUPE

'Bij het oprichten van een nv of bv moet je verplicht langs de notaris. Het komt regelmatig voor dat een cliënt iets voorstelt waarvan ik als notaris vind dat het niet kan, omdat schuldeisers daar de dupe van worden. Dan stel je een andere oplossing voor. Dat die rechtspersoonlijkheid tot stand komt zonder notaris is te overzien, maar bij fusies en splitsingen wordt mogelijk vermogen en aansprakelijkheid overgeheveld van de ene naar de andere partij zonder enig toezicht. Dat is voor de ondernemer voordelig, maar schuldeisers die hier de dupe van worden, kunnen er niets tegen doen en niemand let op hun belangen.'

DRAAI

Een lichtpuntje ziet Wilod Versprille wel. Wanneer een personenvennootschap wordt opgericht en nadien wordt ingeschreven in het Handelsregister en tussentijds vermogen, aandelen op naam of onroerend goed is verkregen, dan is notariële tussenkomst vereist. 'Daar heeft de werkgroep een draai gemaakt, omdat men inzag dat je anders onduidelijkheid creëert. Maar hoe zit het met overige vermogensbestanddelen die geregistreerd worden, zoals octrooirechten,

websites, enzovoorts? Daar speelt hetzelfde probleem. En hoe werkt het voor schuldeisers? Stel iemand leent 20.000 euro aan een vennootschap, vervolgens wordt deze gefuseerd met een vennootschap met weinig vermogen en treden de oude vennoten uit. Wie beschermt de belangen van deze schuldeiser? De werkgroep argumenteert dat de vennoten toch privé aansprakelijk blijven, maar er is toch echt een verschil in aansprakelijkheid. Er zijn dus nog wat punten waarop dit voorstel wringt. Ik weet niet hoe groot de politieke bereidheid is dit op te lossen, maar in de wetgeving moeten die stressmomenten worden aangepast.'

BIJZONDER

Aanmerkelijk positiever is hij over het initiatiefwetsvoorstel voor een centraal aandeelhoudersregister (CAHR). Dat wordt gevuld met gegevens uit notariële akten over aandelen, aandeelhouders van bv's en niet beursgenoteerde nv's. Dankzij het CAHR wordt een kwaliteit van de notaris zichtbaar die te vaak onder de radar blijft, vindt Wilod Versprille. 'De rechtszekerheid die de notaris biedt, wordt door veel cliënten vanzelfsprekend gevonden. Terwijl het best bijzonder is. Wie 1.000 euro voor een onroerendgoedtransactie betaalt, krijgt daarmee de garantie dat hij het eigenaarschap over het onroerend goed heeft. Die rechtszekerheid ga je pas waarderen als je over de grenzen kijkt. Als je in Groot-Brittannië een onroerendgoedtransactie afsluit, moet je je verplicht verzekeren tegen het risico dat de verkoper niet de juridische eigenaar is. Het CAHR biedt straks dezelfde transparantie bij de transactie van aandelen als bij onroerend goed.'

SPEURWERK

Notarissen kunnen als het aandeelhoudersregister eenmaal gevuld is veel sneller een cliënt van dienst zijn bij een overdracht van aandelen. Ook dat versterkt de positie van de notaris, vindt Wilod Versprille. 'Het tijdrovende speurwerk om uit te zoeken wie de eigenaar van een bv is, wordt door de cliënt niet gezien, maar hij betaalt er wel voor. Een goed werkend register zorgt ervoor dat je als notaris minder kosten voor administratieve taken in rekening hoeft te brengen. Dat past prima in de visie van de VOC. Het geeft je de ruimte om meer nadruk te leggen op je rol als adviseur.' ■

VERENIGINGSNIEUWS

EPN

Digitale aangifte erfbelasting

Vanaf dit jaar kan de aangifte schenkbelasting en erfbelasting voor schenkingen en overlijdens die plaatsvinden na 31 december 2016 alleen nog worden gedaan met de daarvoor speciaal ontwikkelde digitale of papieren formulieren. Ook door softwareleveranciers ontwikkelde aangiften die voldoen aan de belastingdienst-normen zijn toegestaan. De Belastingdienst verwacht dat het digitale formulier voor de schenkbelasting vanaf mei beschikbaar is. Dat geldt ook voor de invulbare pdf van het formulier en de papieren variant.

NRS

Casussen bespreken

De NRS kiest voor een andere aanpak voor het bevorderen van de kwaliteit van haar leden. Met ingang van dit jaar worden twee van de drie congressen na ongeveer zes weken gevolgd door een collegiaal overleg registergoed specialisten (CORS). In deze bijeenkomst – verplicht voor alle leden – wordt met elkaar een casus besproken die de spreker van de voorafgaande cursusbijeenkomst heeft opgesteld. Door deze casus kunnen de leden vaststellen of ze het betreffende onderdeel daadwerkelijk beheersen. Voor de cursus van 4 april wordt deze opzet voor het eerst gehanteerd. Hier spreekt mr. S. Steneker over het retentierecht en aanverwante regelingen in de vastgoedpraktijk. De CORS-bijeenkomsten vinden plaats op 16, 18 en 23 mei op verschillende plaatsen in het land.

STICHTING IT-NOTARIS

Deelname Smart Industry

Op 16 februari stond Stichting IT-notaris als standhouder op het jaarevent *Smart Industry*. Voor dit event hadden zich achthonderd mensen aangemeld uit de *Smart Industry*-sector. Stichting IT-notaris heeft ter voorbereiding op dit event deelgenomen aan een break-outsessie met andere partijen die zich bezighouden met informatiebeveiliging in deze sector, zoals FME, Aon, Meeûs en TNO.

Blockchain

Stichting IT-notaris is in samenwerking met de KNB betrokken bij enkele pilots op het gebied van blockchain. Zo neemt Stichting IT-notaris onder andere deel aan een pilot bij de gemeente Eindhoven die kavels verkoopt

aan privaatrechtelijke partijen. Op dit moment een proces waarbij het notariaat en het Kadaster een rol spelen en waarbij veel communicatie via de mail verloopt. De juistheid, volledigheid en tijdigheid van documenten zijn hier van belang. Onderzocht wordt of dit proces (gedeeltelijk) kan worden ondergebracht in een blockchain.

VASN

De VASN-notaris als ambassadeur

De VASN wil de rol die een VASN-notaris kan vervullen nog beter op de kaart zetten. Vaak wordt een notaris aan het einde van een traject ingezet, maar als adviseur kan hij veel eerder in het traject van grote waarde zijn voor alle partijen. Om deze ambassadeursrol verder te ontwikkelen, heeft het bestuur de lobby bij diverse instanties naar een intensiever niveau getild. De afgelopen maanden zijn er gesprekken geweest met onder andere het ministerie van Economische Zaken over pacht, het ministerie van Infrastructuur en Milieu over de onteigeningsakte in de nieuwe Omgevingswet en de ABN AMRO. Hier liggen mooie kansen voor al onze VASN-leden.

VOC

10 procent korting

Op 23 mei start de derde editie van de leergang 'Verdiept Vennootschapsrecht Notariaat'. In deze leergang wordt ingegaan op verschillende technische en praktische aspecten van het vennootschapsrecht. Voor VOC-leden geldt een korting van 10 procent. Prof. mr. dr. Barbara Bier, hoogleraar Corporate Governance en vennootschapsrecht aan Nyenrode Business Universiteit en oud-notaris, heeft de leergang ontwikkeld. De cursus bestaat uit tien bijeenkomsten van elk drie uur. De bijeenkomsten worden gehouden op Nyenrode Business Universiteit in Breukelen.

Symposium coöperatie

De VOC is partner in het symposium dat de Universiteit Leiden op 14 september aanstaande organiseert over de coöperatie. Nadere gegevens volgen.

CURSUSSEN

EPN

Mondeling EPN-examen

13 maart 2017

Als u hieraan wilt deelnemen, kunt u zich via e-mail aanmelden: info@epn-notaris.nl.

Gespreksleidersbijeenkomsten voor de COEP

14 en 16 maart 2017

COEP-bijeenkomsten

Tussen 20 en 30 maart 2017

EPN-congres

11 mei 2017

STICHTING IT-NOTARIS

Opleidingsdag IT-notaris

17 mei 2017

Ook geïnteresseerde (kandidaat-)notarissen, die nog geen IT-notaris zijn, zijn welkom op deze opleidingsdagen. Aanmelding kan via www.it-notaris.nl/261/opleidingsdagen of door middel van een mail naar info@it-notaris.nl.

Symposium IT-notaris

November 2017

NRS

Collegiaal overleg registergoed specialisten

4 april 2017

Voorafgaand aan de cursus vindt de algemene ledenvergadering plaats. Meer informatie: www.nrs-notaris.nl.

VASN

Cursus actualiteiten

8 juni en 7 november 2017

Ook dit jaar organiseert de VASN twee cursussen waarin wordt ingezoomd op actuele ontwikkelingen, zoals pacht en belastingen.

VOC

Workshop over 'Bestuur en toezicht'

28 maart 2017

Tijdens deze bijeenkomst worden bestuur en toezicht, met name van kapitaalvennootschappen, van verschillende kanten belicht. De workshop wordt geleid door prof. mr. dr. Barbara Bier van de Nyenrode Business Universiteit.

In deze rubriek beantwoordt een panel van in- en/of externe deskundigen allerlei vragen van (kandidaat-)notarissen. Die kunnen gaan over arbeidsvoorwaarden, verzekeringen, de notariële praktijk of een ander onderwerp.

Willem Geselschap
| KNB, afdelingsmanager
praktijkzaken

Gerry Janssen
| KNB, medewerker CTR

Sylvana Wouter
| KNB, secretaresse

Madeleine Hillen-Muns
| NJB, juridisch adviseur

Ben ik verplicht mee te werken aan een gerechtelijke uitspraak die uitvoerbaar bij voorraad is?

Willem Geselschap: 'Uitvoerbaarheid bij voorraad is een eigenschap van een vonnis die meebrengt dat de executie ervan kan plaatsvinden los van de vraag of er hoger beroep is ingesteld. Uit berichten die de KNB van deurwaarders heeft ontvangen, blijkt dat er notarissen zijn die niet willen meewerken aan de uitvoering van een vonnis dat nog geen kracht van gewijsde heeft. Is een vonnis uitvoerbaar bij voorraad dan is een weigering tot medewerking op die grond op zichzelf echter onvoldoende. De notaris zal zijn medewerking aan de uitvoering van het vonnis moeten verlenen, tenzij naar het oordeel van de notaris er redenen zijn die aanleiding geven tot terughoudendheid. Is een en ander gemakkelijk terug te draaien of kan eventuele schade eenvoudig worden opgelost door een schadevergoeding, dan is er feitelijk weinig aanleiding om dienst te weigeren. Bij de overdracht van onroerende zaken zal ook gekeken moeten worden naar de belangen van een eventuele nieuwe hypotheekhouder. De notaris kan in een dergelijk geval namelijk geen zekerheid verschaffen aan de hypotheekhouder aangezien achteraf zou kunnen blijken dat de (gerechtelijke) beslissing waar de bevoegdheid van de nieuwe hypotheekgever op is gebaseerd, wordt herroepen. De notaris kan dan dus geen (sluitende) notarisverklaring afgeven. Medewerking aan de overdracht van onroerend goed waarbij een recht van hypotheek gevestigd wordt, op basis van een vonnis uitvoerbaar bij voorraad dat nog geen kracht van gewijsde heeft, vergt de nodige terughoudendheid, maar is zeker niet bij voorbaat uitgesloten.' ●

Is er een mogelijkheid om het Centraal Testamentenregister (CTR) te raadplegen voor iemand in leven?

Gerry Janssen: 'Op grond van artikel 6 van de Wet op het Centraal Testamentenregister kunnen uitsluitend inlichtingen worden gegeven over personen die zijn overleden. Toch is er een uitzondering gemaakt voor mensen die nog in leven zijn. Een cliënt kan een willekeurig notariskantoor vragen het CTR voor zichzelf te raadplegen. Na legitimatie stuurt het notariskantoor een gelegaliseerde handtekening van de cliënt naar het CTR. Een medewerker van het register geeft vervolgens de gegevens telefonisch door aan het notariskantoor. Ook kan de cliënt rechtstreeks naar de KNB gaan. Hij of zij wordt gelegitimeerd en krijgt dan een uitdraai uit het CTR mee.' ●

Hoe kan ik KNB-brochures en registers voor aandeel- en certificaathouders bestellen?

Sylvana Wouter: 'Er is een KNB-webshop. Veel (kandidaat-)notarissen weten dat niet en bellen naar het KNB-bureau. De webshop is te benaderen via NotarisNet, onder het kopje 'Registers en applicaties'. Nadat u hebt ingelogd, verschijnen brochures, informatiekaarten en andere artikelen die u kunt bestellen. Hiertussen staan ook registers voor aandeel- en certificaathouders.' ●

Moet ik aan een deurwaarder een afschrift van een testament verstrekken?

Madeleine Hillen-Muns: ‘Aan deze vraag gaat de vraag vooraf of een notaris een afschrift van een testament mag verstrekken aan een deurwaarder. Artikel 49 Wet op het notarisambt (Wna) regelt aan wie afschriften van een akte mogen worden gegeven. Tot die groep hoort niet de deurwaarder. De notaris mag dus geen afschrift van een testament aan de deurwaarder verstrekken. Hij mag soms wel een uittreksel van of gegevens uit het testament verstrekken. Welke gegevens en aan wie, wordt geregeld in artikel 49b Wna. Deze bepaling beoogt blijkens de wetsgeschiedenis derden die daarbij voldoende belang hebben in verband met een rechtsverhouding waarin

Mag ik mijn protocol bij derden opslaan en hoelang moet ik mijn protocol bewaren?

Willem Geselschap: ‘Notarissen mogen van de beroepsorganisatie hun protocollen ergens anders dan op kantoor bewaren, bijvoorbeeld bij professionele archiefruimteverhuurders. Deze moeten wel kunnen voldoen aan de Archiefregeling en aan de eisen van veiligheid en geheimhouding. De notaris moet met de archiefbewaarder geheimhouding overeenkomen. Wanneer dossiers zonder akten

zij tot de erflater stonden, in staat te stellen te weten te komen wie de persoon van de erflater in het rechtsverkeer voortzet. Dus: tegen wie zij na het overlijden van de erflater hun rechtsvordering kunnen indienen of voortzetten. Aan de deurwaarder die optreedt voor een schuldeiser van de erflater kan, op grond van deze bepaling, een afschrift van de verklaring van erfrecht worden gegeven, een uittreksel uit het testament met de gegevens die in een verklaring van erfrecht worden vermeld of eenvoudigweg de benodigde gegevens. Van de notaris mag worden verwacht dat hij onderzoekt of er sprake is van “voldoende belang”, dus dat hij zich ervan vergewist dat er inderdaad sprake is van een rechtsverhouding zoals bedoeld in artikel 49b Wna. De notaris moet daarom het bestaan van een vordering op de erflater controleren. Dat bestaan moet

bij derden worden opgeslagen, geldt alleen de eis van veiligheid en geheimhouding, niet de Archiefregeling. Het protocol mag na twintig jaar naar de algemene bewaarplaats. Ze moeten eeuwig bewaard blijven en worden overgebracht naar de rijksarchiefbewaarplaats in Winschoten. De notaris die het protocol van zijn voorganger heeft overgenomen, moet de delen daarvan die ouder zijn dan dertig jaar naar de algemene bewaarplaats brengen. Delen ouder dan twintig jaar mogen ook naar de algemene bewaarplaats. Een splitsing moet worden aangebracht in testamenten, die na honderd jaar naar de rijksarchiefbewaarplaats gaan, en overige akten, waarvoor vijfenzeventig jaar geldt.’ ●

aannemelijk zijn, hoeft dus niet onomstotelijk vast te staan. Hij hoeft zich uiteraard niet te verdiepen in verweren tegen de desbetreffende vordering. De notaris hoeft het afschrift van de verklaring van erfrecht of het uittreksel van het testament niet kosteloos te verstrekken. Is er nog geen verklaring van erfrecht opgemaakt, dan kan de deurwaarder opdracht geven dat te doen, uiteraard tegen betaling.’ ●

Hebt u ook een vraag?

Mail naar nm@knbn.nl en wij zorgen dat deze beantwoord wordt.

Hoe ver strekt uw zorgplicht?

Als voorzitter bereiken mij met enige regelmaat hartenkretten uit het land. Vaak omdat men zich opwindt over de wijze waarop het notariaat in de media komt. Een andere keer is het over het vermeende onbegrip bij onze politici, of over de wijze waarop de tuchtrechter of toezichthouder van zich laat horen. Begrijpelijk, soms moet je je ongenoegen gewoon van je af kunnen schrijven. Mijn e-mailpostvak ontvangt deze berichten graag.

CULTUURGROND

Onlangs ontving ik een e-mail die mij zeker in het licht van onze komende regiobijeenkomsten aan het denken zette. (U weet het, deze maand gaan we met elkaar in gesprek over ethiek en integriteit.) Een collega schreef dat hij met enige regelmaat geconfronteerd wordt met verzoeken om legalisatie van handtekeningen onder door collega's opgemaakte volmachten tot aankoop van cultuurgrond. Zoals ik het schrijf, komen we dat allemaal tegen en vervullen we onze legalisatiediensten ten behoeve van de betreffende collega's. Geen probleem. De collega die mij schreef, heeft echter moeite met het legaliseren van sommige volmachten, zeker als de kopers die zich bij hem melden nog geen 20 jaar oud zijn en voor vele duizenden euro's één vierkante meter cultuurgrond kopen. Allemaal in het kader van zeer speculatieve 'beleggingen' in zogenaamde 'warme grond' (landbouwgrond waarvan de verwachting is dat deze, na bestemmingswijziging, flink in waarde stijgt). U weet dat zowel de civiele als de tuchtrechter zich inmiddels over dit soort zaken heeft uitgelaten en daarbij heeft bepaald dat op de notaris een zware zorgplicht rust, die vraagt om een uitgebreide *Belehrung*, zeker waar het om transacties gaat met een duidelijk speculatief karakter.

ZORGPLICHT

Maar nu de collega bij wie zich de kopers melden om hun aankoopvolmacht te ondertekenen en te laten voorzien van de benodigde legalisatie. Hoe ver strekt diens zorgplicht? Is hij de lijdelijke en voor wat betreft de legalisatie betreft beperkt instrumenterende notaris? Hanteert hij alleen *pur sec* het legalisatie-instrument of neemt hij deze kopers apart en tracht hij te achterhalen of zij in voldoende mate '*belehrd*' zijn ten aanzien van hun aankoop en de risico's daarvan kunnen overzien.

GEWETENSVOL

De collega die kennis genomen heeft van het boek *Kille Mist* over de wel erg lijdelijk acterende notariële beroepsgroep in oorlogstijd, weet dat het huidige notariaat, ook bij de tuchtrechter, daar niet meer mee wegkomt. Sterker nog, ook vanuit zijn eigen ethisch besef is voor deze lijdelijkheid geen plaats meer. Wat te doen? Is hij die gevraagd wordt om een in wezen technische ambtsverrichting, slechts degene die het instrument van de legalisatie hanteert of is hij degene die ook in deze zijn instrument gewetensvol hanteert? En wat denkt u dat de samenleving van die notaris verwacht, *casu quo* verlangt?

KOMPAS

Mooi! Daarover gaan we de komende maand tijdens onze vijf regiobijeenkomsten nadrukkelijk met elkaar in gesprek. We gaan ons morele kompas aan elkaar herijken en van elkaar leren. Ik zie daar enorm naar uit. ■

Jef Oomen | VOORZITTER KNB

Aanpassing verschoningsrecht niet nodig voor aanpak fraude

De KNB is voorstander van de aanpak van belastingontduiking, maar bestrijdt dat daarvoor een aanpassing van het verschoningsrecht nodig is. Dit schrijft de beroepsorganisatie aan de Vaste Kamercommissie voor Financiën. Dit naar aanleiding van een brief aan de Tweede Kamer van staatssecretaris Eric Wiebes van Financiën over de aanpak van belastingontwijking.

In haar brief laat de beroepsorganisatie weten dat het wettelijke verschoningsrecht van notarissen en advocaten van wezenlijk belang is voor onze rechtsstaat. 'Iedereen moet vrijuit met deze beroepsbeoefenaren kunnen spreken, ter bescherming van zijn rechtspositie.

'Het kan niet zo zijn dat voor het verschoningsrecht ten opzichte van de Belastingdienst afwijkende regels gaan gelden'

Notarissen en advocaten hebben een vertrouwensfunctie, ter bescherming van hun cliënten.'

IN GESPREK

De KNB heeft geen bezwaar tegen verduidelijking van de reikwijdte van het verschoningsrecht. Het verschoningsrecht is gebaseerd op een algemeen rechtsbeginsel dat voor alle rechtsgebieden geldt. 'Het kan niet zo zijn dat voor het verschoningsrecht ten opzichte van de Belastingdienst afwijkende regels gaan gelden', schrijft voorzitter Jef Oomen. Hij is bereid om met vertegenwoordigers van de ministeries van Financiën en Veiligheid en Justitie in gesprek te gaan over de wijze waarop de reikwijdte van het fiscale verschoningsrecht kan worden verduidelijkt.

Meer informatie: KNB, Corrie Heck, c.heck@knb.nl, 070 3307158

ALV voor ontbinding Vereniging voor Notariaat en Informatietechnologie

Op vrijdag 24 maart houdt de Vereniging voor Notariaat en Informatietechnologie een algemene ledenvergadering (ALV). Omdat de vereniging niet meer actief is en het voortbestaan geen doel meer dient, wordt hierin besloten de vereniging te ontbinden. Leden van deze vereniging zijn hierbij uitgenodigd.

Als u aanwezig wilt zijn of een ander lid een volmacht wilt verlenen, kunt u dit uiterlijk

17 maart kenbaar maken bij de KNB via secretariaat@knb.nl, 070 3307111. Leden kunnen via het secretariaat ook vergaderstukken opvragen. De ALV start 24 maart om 14.00 uur en vindt plaats bij de KNB in Den Haag.

Meer informatie: KNB, Titus Metz, t.metz@knb.nl, 070 3307115

Ledenonderzoek pensioenen start 8 mei

Op 8 mei start het onderzoek naar de notariële pensioenregeling. Gedurende twee weken krijgen alle (kandidaat-)notarissen de gelegenheid zich uit te spreken over de vraag of de huidige automatische aansluiting bij de pensioenregeling gehandhaafd moet blijven.

Het onderzoek is online. De KNB ziet graag dat zo veel mogelijk (kandidaat-)notarissen deelnemen. Op basis van de uitkomst zal het bestuur in de zomermaanden tot een besluit komen over het beleid op het dossier pensioenen. Een duidelijke uitspraak van de beroepsgroep is daarom van het grootste belang.

Meer informatie: KNB, Hans Kuijpers, h.kuijpers@knb.nl, 070 3307151

Aanpak problemen woningmarkt gezamenlijke inspanning

De problemen voor starters op de woningmarkt kunnen niet eenvoudig worden opgelost. Daar is een gezamenlijke en langetermijnaanpak voor nodig. Dat is de belangrijkste conclusie van het politiek café over de woningmarkt, dat de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) op 20 februari organiseerde.

Na een partijpolitieke visie op het probleem door Roald van der Linde (VVD), Thomas Ronnes (PvdA) en Joba van den Berg (CDA), gingen makelaars, notarissen, banken en hypotheekverstrekkers op zoek naar de oplossing voor het probleem. Het CDA vindt dat er meer moet worden gebouwd in Nederland: minimaal 80.000 huizen per jaar. 'Dat is een algemeen aanvaarde oplossing voor de krapte op de woningmarkt', aldus Van den Berg.

WEL HUUR, GEEN HYPOTHEEK

Aanwezige hypotheekverstrekkers vinden dat er door de banken meer moet worden gekeken naar toekomstperspectieven bij een aanvraag voor een hypotheek. Het is volgens hen raar dat iemand al jaren 700 euro per maand

betaalt aan huur, maar geen hypotheek kan krijgen voor datzelfde bedrag. Volgens de banken zit dit verschil in de extra lasten bij koop.

NOG ÉÉN CAFÉ

Er volgt nog één politiek café in Dudok (Den Haag). Woensdag 8 maart gaat het over de aanpak van financieel misbruik van ouderen. Joke de Kock (PvdA) en Mahir Alkaya (SP) gaan in gesprek met ouderen(organisaties). Ook een CDA-kandidaat is aanwezig. Tijd: 15.00 - 17.00 uur (inloop vanaf 14.30 uur).

Meepraten?

Aanmelden kan via politiekcafe@knb.nl.

Dilemma's centraal op regiobijeenkomsten

Tijdens de vijf regiobijeenkomsten in maart worden in groepsverband diverse notariële dilemma's besproken. Dit gebeurt aan de hand van de DilemmaApp. Dus neem uw mobiele telefoon mee naar de bijeenkomsten! De bijeenkomsten worden geleid door Boudewijn Waaijer of Bernard Schols.

U bent vanaf 15:30 uur van harte welkom. De bijeenkomsten starten om 16:00 uur en worden om 20:00 uur afgesloten met een borrel. Aanmelden verloopt via Mijn KNB. Aan het bijwonen van de bijeenkomst worden 3 PE-punten (management) toegekend. Tot 1 week voor aanvang kunt u kosteloos annuleren via Mijn KNB of een collega kan uw plaats innemen. U kunt deze wijziging

tot 1 week voor aanvang per e-mail doorgeven aan het cursusbureau via cursussen@knb.nl. Let op: bij niet tijdig annuleren (of u niet laten vervangen door een collega) brengen wij 50 euro (excl. btw) no-show kosten in rekening.

DATA EN LOCATIE

Dinsdag 14 maart 2017:

Van der Valk Hotel Assen

Donderdag 16 maart 2017: Offices for you, Olympisch Stadion Amsterdam (vol)

Dinsdag 21 maart 2017:

Van der Valk Hotel Duiven bij Arnhem A12

Donderdag 23 maart 2017:

Van der Valk Hotel Eindhoven

Donderdag 30 maart 2017:

KR&ZV De Maas Rotterdam

Notarissen steeds meer op zoek naar klantgerichte methoden

Het notariaat gaat steeds klantgerichter denken. Notarissen zien dat de praktijk verandert en blijft veranderen. Met verruimde openingstijden, huisbezoeken en het actief op de hoogte houden van de klant proberen steeds meer kantoren laagdrempeliger te zijn. Dit blijkt uit het halfjaarrapport van de intercollegiale toetsing.

In de tweede helft van 2016 zijn ruim tachtig kantoren bezocht. Veel notarissen lieten weten niet langer te leunen op onroerend goed en steeds meer op zoek te gaan naar klantgerichte methoden om cliënten aan zich te binden. Ook werd er veel gesproken over de stroomlijning van de kantoororganisatie, de noodzaak van de juiste samenstelling van het team en het moeilijk kunnen vinden van nieuw personeel. Bij het onderwerp 'Belehrung op afstand' geven de bevroegde notarissen aan bij voorkeur met de klant om tafel te zitten. Zien en spreken, is volgens hen belangrijk. Voor zakelijke klanten die regelmatig terugkeren, wordt die noodzaak minder gevoeld.

DILEMMA'S BESPREKEN

Een veelbesproken onderwerp bij de peer reviews is de mogelijkheid om collegiaal overleg te voeren. Juridisch inhoudelijk, maar ook over praktijkvoering en strategie. Op kleine schaal worden casussen wel besproken, maar weinig kantoren hebben een collegiaal beraad met alle collega's. Volgens de auditoren is structureler aandacht voor dilemma's gewenst. Het is volgens hen altijd nuttig om een vraagstuk door meerdere ogen en dus vanuit meerdere invalshoeken te bekijken. De in 2016 geïntroduceerde DilemmaApp is bijvoorbeeld een laagdrempelige manier om daar een eerste invulling aan te geven.

Meer informatie: KNB, Lex Diks, l.diks@knb.nl, 070 3307228

KNB Cursusagenda

31 maart 2017

Studiemiddag: de vermogensrechtelijke belangen van minderjarigen in de praktijk

Er wordt ingegaan op het onderzoek naar toezicht op vermogensbeheer bij minderjarigen. Daarnaast komen praktische kanten van deze problematiek uitgebreid aan de orde.

4 april 2017

Tweetraps testament en tweetrapsafwikkeling

Modellen vormen de leidraad van deze erfrechtelijke cursusdag; van tweetrapslegaat tot derde trap. Ook aan de tweetraps(papieren)-schenking zal aandacht worden besteed. Niet alleen de fiscale kwesties zullen aan bod komen, maar ook alle civielrechtelijke en formuleringsvraagstukken.

5 april 2017

Fiscale uitfasering van het pensioen in eigen beheer

De inhoud van de fiscale structuur van uitfasering met de drie belangrijkste keuzemogelijkheden wordt besproken, de verplichte instemmingsregeling van de partner of de ex-partner, alsmede de juridische als fiscale aandachtspunten bij de beoordeling en uitvoering van de 'vergoeding' voor de 'instemmende (ex-)partner'.

11 april 2017

Algemene ledenvergadering en KNB/WPNR-congres

Na de algemene ledenvergadering wordt tijdens het congres het thema 'Het levens-testament' door de sprekers in zes korte en krachtige inleidingen vanuit verschillende invalshoeken gepresenteerd. Er zal met u gediscussieerd worden aan de hand van stellingen.

13 april 2017

Het levenstestament en het ipr

In een dagdeel worden de uitgangspunten van het Nederlandse ipr behandeld over de algemene volmacht uit het levenstestament.

20 april 2017

Aangifte erfbelasting

In deze cursus wordt niet alleen de theorie, maar ook de praktijk met betrekking tot het doen van aangifte erfbelasting in kaart gebracht. Waar zitten de valkuilen en waar is ruimte voor enige *tricks*?

11 mei 2017

Kernwaarden van de notaris

Er wordt ingegaan op een groot aantal dilemma's uit de dagelijkse notariële praktijk. Het gaat steeds om de vraag hoe te handelen als notaris. U leert de dilemma's op te lossen door de daarmee samenhangende vragen te herleiden tot de kernwaarden.

22 mei 2017

Vereffening van nalatenschappen

De wettelijke vereffening roept vele vragen op in de boedelpraktijk. Deze cursus gaat in op de problemen die de formele vereffening-procedure kent en komt met praktische antwoorden.

30 mei 2017

Komt een dga bij de notaris – nieuwe stijl

In deze cursus geven de docenten invulling aan de behoefte van ondernemers aan een proactieve notaris, door actuele, concrete adviesitems te behandelen. De cursist kan deze meenemen in zijn contact met de dga. Vanzelfsprekend is er ruimte voor praktijkvragen en -casus.

8 juni 2017

Juridische en tuchtrechtelijke aspecten van het ondernemerschap van de notaris

Het ondernemerschap van de notaris onderscheidt zich van andere ondernemers doordat aan het handelen van de notaris bijzondere eisen worden gesteld door notariële wet- en regelgeving en de tuchtrechter. Aan het eind van de cursus heeft de deelnemer een helder beeld van de *do's* en *don'ts* van de notariële ondernemer.

De volgende managementcursussen worden op verschillende data en locaties aangeboden.

De notaris als *trusted advisor*

Door de toename van onderlinge concurrentie en druk op de tarieven, is het nog belangrijker geworden dat (kandidaat-)notarissen hun onafhankelijke adviesrol verstevigen en het verschil maken door voor hun cliënten een echte *trusted advisor* te zijn.

De notaris als leidinggevende

In deze workshop wordt stilgestaan bij de benodigde competenties van de (kandidaat-)notaris. U leert hoe u als leidinggevende deze competenties bij degenen die u aanstuurt, kunt ontwikkelen. Het geven van constructieve feedback is daarbij een belangrijke vaardigheid. Ook wordt aandacht besteed aan de verschillende leiderschapsstijlen en het effect daarvan op de ontwikkeling van medewerkers.

Dit is slechts een selectie uit het totale cursusaanbod. Voor meer informatie, inschrijven en het complete opleidingsaanbod: KNB, cursussen en congressen, telefoon 070 3307125, cursussen@knb.nl of NotarisNet/Over KNB en opleidingen.

Notariële schuldbekentenis gebruikt voor oplichting

Uitspraak: *gegrond met oplegging van een maatregel*

Casus

De heer X (en zijn bv) heeft met schuldenaar S een (nogal krakkemikkig opgestelde) schuldigerkenning opgesteld voor een bedrag van ruim 2 miljoen euro, welk bedrag S verklaart contant te hebben ontvangen. Notaris N neemt deze schuldigerkenning op in een notariële akte zonder bewijsstukken van de lening op te vragen. Drie weken later geeft N een eerste grosse af aan X. Nog een week later cedeert X de vordering aan klager K (bv), die de tegenprestatie van 15.000 euro aan X voldoet. Een jaar later heeft er een gesprek tussen K en S plaats bij een deurwaarder. Daar verklaart S dat hij de 2 miljoen euro nooit heeft ontvangen, dat de in de akte genoemde getuigen er niet waren en dat de constructie door X is bedacht als oplossing voor zijn eigen schulden.

De klacht

N heeft geen gedegen onderzoek gedaan naar de herkomst van de gelden (2 miljoen) en heeft meegewerkt aan valsheid in geschrifte, waarmee een derde kon worden opgelicht.

Het verweer

N stelt dat X om de notariële akte had verzocht vanwege de cessie, zodat de cessionaris gemakkelijker tot executie kon overgaan bij verzuim door S. Gelet op de precaire financiële situatie van X (voortvloeiend uit 'grote internationale handel en transacties') en de hoogte van het in contanten betaalde bedrag heeft N aan X gevraagd of de vordering daadwerkelijk bestond. N heeft het op grond van eerdere transacties en ervaringen met X niet nodig geacht om bewijsstukken te vragen. Voorts heeft K voorafgaand aan de cessie contact met S gehad en was dus op de hoogte.

Het oordeel

De kamer acht het onbegrijpelijk en ontoelaatbaar dat N tot het verlijden van de onderhavige akte is overgegaan. De enkele inhoud van de 'schuldbekentenis' roept al zeer vele vragen op, terwijl ook het relaas van N meer vragen oproept dan beantwoordt. Zoals hoe het kan dat X de cessie nodig heeft om aan geld te komen,

maar vlak daarvoor in staat leek te zijn ruim 2 miljoen euro uit te lenen. Mogelijk van nog groter belang is dat de 'schuldbekentenis' voor N aanleiding had moeten zijn om zonder nadere vragen te stellen zijn dienst te weigeren en zich af te vragen of hij geen melding van een ongebruikelijke transactie bij de FIU had moeten doen. Immers het uitlenen van een dergelijk bedrag in contanten door een particulier/bv met weinig kapitaal aan een particulier zonder zekerheden zal óf crimineel geld betreffen óf, naast fraude, gaan om een vorm van witwassen en/of een opzet om iemand te benadelen. In feite is geen geoorloofde context denkbaar waarin een dergelijk document wordt opgesteld of gebezigd, zodat ook niet valt voor te stellen dat de dienst van N een geoorloofd doel kan dienen. Mede omdat N, ook niet achteraf, heeft laten blijken dat hij de laakbaarheid van zijn handelen inziet, legt de kamer als maatregel op de schorsing in de uitoefening van zijn ambt voor één maand.

De notariskamer legt de maatregel schorsing voor een maand op

Kamer voor het notariaat Amsterdam, 12 januari 2017
(nog) niet gepubliceerd

Opmerking

Bij K hadden misschien ook bellen mogen gaan rinkelen bij het opkopen van een onverzekerde vordering van ruim 2 miljoen euro voor een luttel bedrag van 15.000 euro, maar dat N zelfs achteraf niet inziet wat hij fout heeft gedaan, is niet te begrijpen. N komt er dan nog genadig van af met een schorsing van een maand. Om herhaling te voorkomen, lijkt het onontbeerlijk dat N begeleid en getraind wordt in het herkennen van criminele transacties en het versterken van zijn morele kompas en zijn persoonlijke vaardigheden om weerstand te bieden aan cliënten met dubieuze motieven.

Op NotarisNet zijn naast bovenstaande uitspraken ook andere tuchtspraken te lezen. Nadere informatie: KNB (nm@knb.nl)

'Minder loonbeslag' middels oplichting met notariële schuldbekentenis

Uitspraak: *gegrond met oplegging van een maatregel*

Casus

Klager Bureau Financieel Toezicht (BFT) stelt een onderzoek in bij het kantoor van notaris N vanwege een uitspraak van de rechtbank, waaruit blijkt dat N heeft meegewerkt aan een schijntransactie. Cliënt C (bv) gaf N opdracht om een reeks (veertien) vaststellingsovereenkomsten op te maken, waarin een derde (D) verklaarde een bedrag schuldig te zijn. De onderbouwing van die schuld bestond uit een factuur met de mededeling 'conform afspraak i.v.m. betalingsgarantie'. Deze vaststellingsovereenkomst werd gebruikt om het loonbeslag van D te saboteren, aangezien 80 procent van het krachtens de vaststellingsovereenkomst geïncasseerde bedrag terugvloeide naar D. Dertien van de bewuste akten werden gepasseerd door kandidaten/waarnemers.

De klacht

N heeft niet voldaan aan zijn onderzoeksplicht en had dienst moeten weigeren.

Het verweer

Met 'de kennis van nu' had N de akten niet gepasseerd. In die periode speelden de nodige perikelen in verband met de overname van een protocol van een andere notaris en heeft N gezondheidsklachten opgelopen, waardoor hij vier ervaren kandidaat-notarissen en een kantoormanager moest aannemen. N heeft wel aan D gevraagd of de schuld klopte en wat de nadere onderbouwing was, maar D kon dat niet specificeren. Vanwege de duidelijke overeenstemming tussen partijen zag N geen grond om nadere stukken op te vragen. Het feit dat er van vrijwel alle vaststellingsovereenkomsten bijna direct na het passeren een grosse werd opgevraagd, hoefde op zichzelf niet te duiden op een schijnhandeling. N vindt dat hij hooguit een inschattingfout heeft gemaakt.

Het oordeel

De kamer stelt voorop dat een notaris niet altijd gehouden is aan zijn ministerieplicht te voldoen. Ondanks de door N gestelde (uit jurisprudentie en literatuur voortvloeiende) beperkte onderzoeksplicht moet N er alert op zijn dat hijzelf

en zijn medewerkers gebruikt worden voor het realiseren van ongeoorloofde constructies. De werkzaamheden van alle medewerkers van het kantoor moeten zodanig ingericht zijn, dat in voorkomende gevallen voldoende informatie wordt verzameld om een zorgvuldige inschatting te kunnen maken. Ook het veelvuldig opvragen van grossen had bij zijn medewerkers argwaan moeten opwekken. N was zich naderhand wel bewust van de noodzaak tot het stellen van nadere vragen en heeft na contact met C te hebben opgenomen de dienstverlening met C beëindigd. Gelet op de aard en de ernst van de verwijten acht de kamer de schorsing in de uitoefening van zijn ambt voor twee weken passend en geboden.

De notariskamer legt de maatregel schorsing voor 2 weken op Kamer voor het notariaat Arnhem-Leeuwarden, 17 januari 2017 (nog) niet gepubliceerd

Opmerking

De notariële schuldbekenenis is populair in het criminele circuit. Dit wetende, zullen op notariskantoren alle alarmbellen moeten gaan rinkelen bij een dergelijk verzoek en zal zeker niet volstaan kunnen worden met een marginale toetsing. In deze zelfde zaak heeft de associé van N in hoger beroep een berisping opgelegd gekregen wegens haar verantwoordelijkheid voor de waarnemende kandidaat-notarissen (ECLI:NL:GHAMS:2017:226) en heeft één van de waarnemende kandidaat-notarissen eveneens een berisping opgelegd gekregen vanwege het passeren van een zestal van de bewuste akten (ECLI:NL:TNORDHA:2016:26).

Notaris waarschuwt onvoldoende voor risico's zuivere aanvaarding

Uitspraak: *(deels) gegrond met oplegging van een maatregel*

Casus

Vader is overleden in 1998 met achterlating van zijn echtgenote en vier kinderen. In 2000 passeert een ambtsvoorganger van notaris N een 'akte van boedelbekrachtiging', waarbij de vorderingen van de kinderen uit ouderlijke boedelverdeling

worden vastgelegd op een bedrag van (omgerekend) 24.000 euro. Eind juli 2015 overlijdt moeder. Zij heeft een week daarvoor een testament gemaakt waarbij twee kinderen, klagers K, tot erfgenamen en executeur worden benoemd en de twee andere kinderen een legaat ter grootte van hun legitieme krijgen. De vorderingen bedragen dan inclusief rente 44.000 euro per kind. Na de bespreking met K stuurt N een brief met onder meer de volgende tekst: 'Van u heb ik begrepen dat er geen grote schulden zijn. De nalatenschap lijkt dus een positief saldo te hebben (dit is door mij niet gecontroleerd)', waarbij onder meer een verklaring van zuivere aanvaarding met informatie is gevoegd. De erfgenamen tekenen deze zuivere aanvaarding. Eind december 2015 verstuurt N de aangifte erfbelasting aan K. Deze vermeldt een negatief saldo van 47.000 euro. Een dag voor kerst stuurt N een brief aan alle kinderen, waarin zij verklaart dat de nalatenschap afgezien van de vorderingen 132.000 euro positief is, waarvan 109.000 euro verdeeld kan worden. N schrijft: 'De vorderingen van de vier kinderen (...) bedraagt 24.000 euro per kind, terwijl hierover ook nog onbelast rente vergoed mag worden. Alle kinderen krijgen in dat geval de volledige erfenis van de vader uitbetaald.'

Begin 2016 stuurt N namens de legatarissen een brief aan K waarin zij hun vorderingen van 44.000 euro bij K indient en erop wijst dat klagers K persoonlijk aansprakelijk zijn voor het geval de nalatenschap negatief is. Kort daarna mailt zij K met het verzoek om een voorstel aan de legatarissen te doen.

De klacht

Klagers stellen N aansprakelijk voor hun schade en verwijten N dat zij onjuist heeft voorgelicht en geadviseerd bij het tot stand komen van het testament, de aanvaarding van de nalatenschap en haar rol bij de afwikkeling daarvan.

Het oordeel

N is niet betrokken geweest bij de totstandkoming van het testament. Hoewel de kamer niet uitsluit dat onder omstandigheden de notaris ook verantwoordelijk kan worden gehouden voor het handelen van een (voor hem waarnemende) kandidaat-notaris, is de kandidaat zelfstandig tuchtrechtelijk aansprakelijk en had het in dit geval meer voor de hand gelegen om deze

klacht bij de kandidaat neer te leggen. Inhoudelijk oordeelt de kamer dat bij het opmaken van een testament niet vereist is dat de (kandidaat-)notaris tot in detail op de hoogte is van de actuele vermogenspositie van de testateur, zeker niet als deze niet lang meer te leven heeft. Daarnaast kunnen er andere, niet-financiële motieven zijn voor het opmaken van een testament, zoals de benoeming van een executeur.

Wat betreft de zuivere aanvaarding heeft N gespreksnotities gemaakt waaruit blijkt dat de kinderen niet op de hoogte waren van de vaderlijke erfdelen en al helemaal geen idee hadden over de omvang, en dat zij dachten dat dit niet veel kon zijn. Het had op de weg van N gelegen om klagers K indringender te informeren over de risico's van zuivere aanvaarding en hen aan te sporen eerst nader onderzoek te doen naar de omvang van de vorderingen. Deze klacht is gegrond.

De rol van N was volgens haar verklaring van meet af aan duidelijk: zij werd aangesteld als boedelnotaris. Dit betekent dat zij de belangen van alle betrokkenen voor ogen dient te houden.

Om de schijn van partijdigheid te vermijden, dient de notaris de executeur en de overige betrokkenen goed te informeren. Het lag daarom in de rede dat N de vorderingen van de legatarissen bij K als executeur indiende, en dat zij K als erfgenamen adviseerde met een voorstel te komen. Hierin heeft N niet onjuist gehandeld.

De notariskamer legt de maatregel waarschuwing op

Kamer voor het notariaat Amsterdam, 12 januari 2017 (nog) niet gepubliceerd

Opmerking

De kamer gaat niet in op het feit dat de informatie over de vaderlijke erfdelen op het kantoor van N aanwezig was, nota bene vastgelegd in een notariële akte. Had dit feit ook niet mogen meespelen bij het oordeel over de totstandkoming van moeders testament? Cliënten hechten juist aan hun eigen notaris(kantoor) omdat die op de hoogte is van hun notariële wel en wee. Moet het niet een standaard gebruik zijn dat de behandelaar het kaartsysteem raadpleegt en de relevante informatie toevoegt aan het nieuwe dossier?

PERSONALIA

Recent benoemd tot notaris

Eersel (protocol mr. R.J. Muijsson), m.i.v. 1 januari 2017 **mr. M.G. Rijntjes**, kandidaat-notaris (1989);
Gouda (protocol mr. J.H.A. Wagener), m.i.v. 1 januari 2017 mevrouw **mr. C.E. Rhodius-Wagener**, kandidaat-notaris (2005);
Leeuwarden (protocol mr. D.P. Postma), m.i.v. 1 februari 2017 **mr. H.H. Leerink**, voorheen notaris te Heerenveen (2000).

Aangewezen tot toegevoegd notaris

Deventer (protocol mr. J.W. Kroes) m.i.v. datum beëdiging mevrouw **mr. M.I. Diemel-Boonacker**;
Velsen (protocol mevrouw mr. Y.S. Beumer-Postma) m.i.v. datum beëdiging mevrouw **mr. S.M. Kwantes-de Zwijger**;
Middelburg (protocol mr. A. Wooldrik) m.i.v. datum beëdiging mevrouw **mr. H.E. Visser-Nortier**;
Gilze en Rijen (protocol mevrouw mr. H.C.J.A. Schilder-Riesouw) m.i.v. datum beëdiging mevrouw **mr. M.C. Vonhögen-van Schaijk**;
Zwolle (protocol mr. A.P. Fijn) m.i.v. datum beëdiging mevrouw **mr. E.H. Zijlstra**.

Toewijzing protocol

De minister van Veiligheid en Justitie heeft besloten het protocol en de overige notariële bescheiden van:

- mr. J.G. Posthumus, tot 1 juli 2016 notaris te Amersfoort, m.i.v. 28 november 2016 toe te wijzen aan **mr. A. Veldhuizen**, notaris te **Amersfoort**;
- mr. P.H.E.M. Janssen, tot 1 augustus 2016 notaris te Eindhoven, m.i.v. 6 februari 2017 toe te wijzen aan mevrouw **mr. A.S. Mertens-de Jong**, notaris te **Eindhoven**.

Eervol ontslag op verzoek

mr. J.H.A. Wagener, notaris te **Gouda**, m.i.v. 5 januari 2017.

Overleden

Op 20 december 2016 op tachtigjarige leeftijd **mr. F.A.M. Hoevenaars**, oud-notaris te **'s-Gravenhage**

Johan Wagener

Carine Rhodius-Wagener

Elsbeth Zijlstra

Maarten Rijntjes

Margreet Diemel-Boonacker

Mirèze Vonhögen-van Schaijk

Suzanne Kwantes

COLOFON

Notariaat Magazine is een uitgave van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) en publiceert nieuws en achtergronden over onderwerpen die het notariaat raken. Bij de KNB zijn ruim 1.300 notarissen en 1.650 kandidaat-notarissen aangesloten. Het blad wordt in een oplage van ruim 5.000 exemplaren verspreid onder KNB-leden en externe relaties. Notariaat verschijnt maandelijks, met uitzondering van januari en augustus. De redactie van Notariaat Magazine is onafhankelijk en werkt op basis van een redactiestatuut. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden brieven en opinies in te korten.

Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB)
 Spui 184
 Postbus 16020
 2500 BA 's-Gravenhage
 telefoon: 070 3307111

Redactie: Mechtelt Lindenhovius (hoofdredacteur), Jessica Hendriks (redacteur), Clemens van Gessel (correctie)
Telefoon 070 3307170, **e-mail** nm@knb.nl

Aan dit nummer werkten mee:
 Lex van Almelo, Wilma van Hoeflaken, Dorine van Kesteren, Roel Ottow, Tatiana Scheltema, Peter Steeman, Berdine Vosvegter, Henriette van Wermeskerken

Redactieraad: Wouter Burgerhart, Mariska Dalmijn-Verkooijen, Bart van Gemert, Steven ten Hagen, Nora van Oostrom-Streep, Mark Jonker Roelants, Joyce Leemrijse, Hens Meengs, Anne-Marie Nsel

Foto's: Truus van Gog
Omslag: Truus van Gog
Vormgeving: Okapi. Corporate Identity Atelier

Uitgever: Sdu Uitgevers, Peter Frissen
 Prinses Beatrixklaan 116
 2595 AL 's-Gravenhage
 Postbus 20025
 2500 EA 's-Gravenhage
 telefoon: 070 3789571

Druk: Drukkerij Senefelder Misset, Doetinchem

Abonnementen: De abonnementsprijs bedraagt 116,03 euro per jaar (excl. btw en incl. administratie- en verzendkosten), prijswijzigingen voorbehouden.

Abonnementenadministratie:
 Sdu Klantenservice
 Postbus 20014, 2500 EA 's-Gravenhage
 telefoon: 070 3789880, fax: 070 3789783

Vanwege de aard van de uitgave, gaat Sdu uit van een zakelijke overeenkomst; deze overeenkomst valt onder het algemene verbintenissenrecht.

Advertentie-acquisitie:
 Sdu Mediasales, Martine Aspeslagh
 telefoon: 070 378 0562
 e-mail: m.aspeslagh@sdu.nl

ISSN: 1568-4121

© KNB/Sdu Uitgevers
 Alle rechten voorbehouden. Behoudens de door de Auteurswet gestelde uitzonderingen, mag niets uit deze uitgave worden vervoerdigd (waaronder begrepen het opslaan in een geautomatiseerd gegevensbestand) of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever of de KNB. De bij toepassing van art. 16B en 17 Auteurswet wettelijk verschuldigde vergoedingen wegens fotokopieën, dienen te worden voldaan aan de Stichting Reprorecht, Postbus 882, 1180 AW te Amstelveen. Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden.

BUREAU NOTARIAAT & ADVOCATUUR

ALS BRANCHE-ACCOUNTANT VOOR NOTARIAAT EN ADVOCATUUR
BENT U BIJ ONS AAN HET JUISTE ADRES VOOR

- // JAARREKENING EN BOEKHOUDING
- // FISCALE AANGIFTEN EN ADVIES
- // P&O ADVIES EN SALARISADMINISTRATIE
- // BEDRIJFSVERGELIJKING
- // ONDERNEMINGSPLANNEN
- // FUSIE EN OVERNAME

Uw klanten komen tegenwoordig niet altijd alleen uit Nederland. ETL is een internationaal (kennis)netwerk van accountants, fiscalisten en juristen met vestigingen in 44 landen. Door de samenwerking met ETL kunnen wij u (en uw klanten) buiten de grenzen van Nederland ook van dienst zijn. Waar onze kennis ophoudt, kunnen wij u in contact brengen met een partner-kantoor in het buitenland, waarbij u de kwaliteit kunt verwachten die u ook van ons gewend bent. Zo kunnen wij u nog beter van dienst zijn.

BUREAU NOTARIAAT & ADVOCATUUR

ACCOUNTANCY
EN ADVIES IS
ONS TERREIN
ADVOCATUUR
EN NOTARIAAT
IS UW DOMEIN

Van Brug Software
*Vertrouwd, Ervaren
& Innovatief*

vanbrug
SOFTWARE

Onze passie voor het notariaat zorgt voor software voor vandaag en morgen

De continue samenwerking met notariskantoren, adviseurs en (overheids)instanties zorgt ervoor dat 'Codex', de nieuwste notariële software van Nederland, veilig, efficiënt en toekomstgericht is. Door de gebruiksvriendelijkheid en vele geïntegreerde modules kunnen notarissen en hun medewerkers zich dagelijks optimaal toeleunen op hun juridische rechten en plichten.

De medewerkers van Van Brug Software hebben veel ervaring in het notariaat, waardoor toevoegingen in de software al vaak bedacht zijn voordat deze gevraagd worden. Zij weten wat uw kantoor écht nodig heeft in uw dagelijkse werkzaamheden. En dat scheelt tijd.

www.vanbrug.nl | [0578-693646](tel:0578-693646) | info@vanbrug.nl